

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ, ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ ΚΑΙ
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
Επιστημονική και Οργανωτική Γραμματεία Αναπτυξιακού
Προγραμματισμού 2007 – 2013

4^η ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ
για την κατάρτιση Επιχειρησιακών Προγραμμάτων
της προγραμματικής περιόδου 2007 – 2013

Νοέμβριος 2006

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ	3
1.1 Πρόοδος της διαδικασίας εθνικού αναπτυξιακού προγραμματισμού 2007-2013	3
1.2 Στόχοι και περιεχόμενο 4 ^{ης} Εγκυκλίου	3
1.3 Χρονοδιάγραμμα και διαδικασία οριστικοποίησης και υποβολής Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ)	3
2. ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΕΠ) ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΕΣΠΑ	4
2.1 Κοινωνικοοικονομική ανάλυση	4
2.2 Στρατηγική / Άξονες προτεραιότητας	4
3. ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠ	6
3.1 Κατανομή Κοινοτικής Συνδρομής στα ΕΠ	6
3.2 Ετήσια κατανομή Κοινοτικής Συνδρομής	8
4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΤΩΝ ΕΠ	11
4.1 Προσδιορισμός του ποσοστού συγχρηματοδότησης που θα εμφανιστεί σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας – Επιχειρησιακού Προγράμματος	11
4.2 Ενδεικτική ανάλυση της Κοινοτικής Συνδρομής σε κατηγορίες	20
4.3 Έργα εθνικής εμβέλειας	20
4.4 Ειδικές προβλέψεις για τις μεταβατικές Περιφέρειες	21
5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ	21
5.1 Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής	21
5.2 Ειδικές κατευθύνσεις για τους δείκτες	22
5.3 Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση των ΕΠ	36
5.4 Συνολικές Επιχορηγήσεις	36
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι - Ειδικές κατευθύνσεις για τη χωρική διάσταση των ΠΕΠ	37
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ - Ειδικές οδηγίες που απορρέουν από τις κατευθύνσεις της ΕΕ	40
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - Κατηγοριοποίηση των κονδυλίων των Ταμείων για την περίοδο 2007-2013 (Παράρτημα ΙΙ Εφαρμοστικού Κανονισμού, Μέρος Α & Β)	43

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1.1 Πρόοδος της διαδικασίας εθνικού αναπτυξιακού προγραμματισμού 2007-2013

Σε συνέχεια της 3^{ης} Εγκυκλίου (Ιούνιος 2006), πραγματοποιήθηκαν από το ΥΠΟΙΟ οι ακόλουθες βασικές ενέργειες:

- Διεξαγωγή 3^{ου} Εθνικού Αναπτυξιακού Συνεδρίου
- Άτυπη υποβολή σχεδίου στρατηγικού μέρους ΕΣΠΑ στην ΕΕ (Ιούλιος 2006)
- Αποστολή 1^{ης} Τεχνικής Οδηγίας στις Ομάδες Σχεδιασμού Προγράμματος (ΟΣΠ) (Ιούλιος 2006)
- Παραλαβή και επεξεργασία του 1^{ου} σχεδίου Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Σεπτέμβριος 2006)
- Διεξαγωγή 4^{ου} Εθνικού Αναπτυξιακού Συνεδρίου (Οκτώβριος 2006)
- Οριστικοποίηση, σε κυβερνητικό επίπεδο, των χρηματοδοτικών στοιχείων των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (Οκτώβριος 2006)
- Επίσημη υποβολή σχεδίου ΕΣΠΑ στην ΕΕ (Οκτώβριος 2006)
- Διεξαγωγή συνάντησης εργασίας μεταξύ των ΟΣΠ των ΕΠ (Νοέμβριος 2006)

1.2 Στόχοι και περιεχόμενο 4^{ης} Εγκυκλίου

Από την εξέλιξη των διαδικασιών διαβούλευσης και προγραμματισμού, που έλαβαν χώρα μετά την αποστολή της 3^{ης} Εγκυκλίου, προέκυψαν νέα δεδομένα που καθιστούν απαραίτητη την τροποποίηση ή / και εξειδίκευση ορισμένων εκ των προβλέψεων της 3^{ης} Εγκυκλίου για την κατάρτιση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ).

Έτσι, η παρούσα Εγκύκλιος περιλαμβάνει κατευθύνσεις που απορρέουν κυρίως από την ανάγκη εναρμόνισης των ΕΠ με το νέο, πλήρες σχέδιο ΕΣΠΑ καθώς και με τα νέα δεδομένα χρηματοδότησης των ΕΠ.

Επιπλέον, παρέχονται ειδικές οδηγίες για επιμέρους θέματα, όπως η κατάρτιση των χρηματοδοτικών πινάκων των ΕΠ, η τεχνική υποστήριξη εφαρμογής, οι δείκτες και άλλα.

Η 4^η Εγκύκλιος, συμπληρώνοντας τις προηγούμενες Εγκυκλίους του ΥΠΟΙΟ, έχει σαν στόχο να καθοδηγήσει τις ΟΣΠ των Υπουργείων και των Περιφερειών στη επικαιροποίηση του 1^{ου} σχεδίου ΕΠ και την υποβολή 2^{ου} σχεδίου ΕΠ στο ΥΠΟΙΟ.

1.3 Χρονοδιάγραμμα και διαδικασία οριστικοποίησης και υποβολής Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς (ΕΣΠΑ) και Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΠ)

Το ΕΣΠΑ και τα ΕΠ μπορούν να υποβληθούν στην ΕΕ το αργότερο εντός 5 μηνών από την έγκριση των Κοινοτικών Στρατηγικών Κατευθυντήριων Γραμμών για τη Συνοχή, η οποία πραγματοποιήθηκε στο τέλος Οκτωβρίου (δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της ΕΕ - OJ No. L291 21 / 10 / 2006, σελ. 11).

Στόχος παραμένει η υποβολή των ΕΠ εντός του 2006, για λόγους που έχουν ήδη αναφερθεί (επιλεξιμότητα δαπανών, εκταμίευση προκαταβολής), σύμφωνα με το παρακάτω χρονοδιάγραμμα:

- ☞ από 14 έως 24 Συναντήσεις επεξεργασίας / οριστικοποίησης ΕΠ μεταξύ Νοεμβρίου '06 ΥΠΟΙΟ – ΟΣΠ των ΕΠ

- ☞ έως 1 Δεκεμβρίου '06: Υποβολή 2^{ου} σχεδίου Επιχειρησιακού Προγράμματος από τους αρμόδιους φορείς στο ΥΠΟΙΟ

- ☞ έως 8 Δεκεμβρίου '06: Τελική επεξεργασία ΕΣΠΑ / ΕΠ από ΥΠΟΙΟ

- ☞ από 11 έως 15 Επίσημη υποβολή του ΕΣΠΑ και όλων των ΕΠ στην Δεκεμβρίου '06 Ευρωπαϊκή Επιτροπή

2. ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ (ΕΠ) ΜΕ ΤΟ ΝΕΟ ΕΣΠΑ

Σε συνέχεια των άτυπων παρατηρήσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και των παρατηρήσεων των φορέων χάραξης πολιτικής και των κοινωνικοοικονομικών εταίρων, αναφορικά με το σχέδιο του ΕΣΠΑ που υποβλήθηκε στην ΕΕ τον Ιούλιο, το ΥΠΟΙΟ προχώρησε αφενός στην **αναδιαμόρφωση του στρατηγικού μέρους του ΕΣΠΑ** και αφετέρου στη συμπλήρωση των λοιπών κεφαλαίων του.

Με δεδομένο το πλήρες σχέδιο ΕΣΠΑ οι αρμόδιοι φορείς χάραξης πολιτικής θα πρέπει να προχωρήσουν άμεσα στην προσαρμογή των Σχεδίων ΕΠ με βάση τα **νέα δεδομένα του ΕΣΠΑ** και σύμφωνα με τα παρακάτω:

2.1 Κοινωνικοοικονομική ανάλυση

Οι φορείς θα πρέπει να δίδουν ιδιαίτερη προσοχή στην ευθυγράμμιση και τη συνάφεια των κεφαλαίων της υφιστάμενης κατάστασης με αυτήν που περιλαμβάνεται στο σχέδιο ΕΣΠΑ και η οποία έχει εμπλουτιστεί σημαντικά.

Ειδικότερα, εφιστάται **η προσοχή στα τομεακά ΕΠ**, δεδομένου ότι σημαντικό μέρος ανάλυσης των τομέων/κλάδων περιέχεται στο ΕΣΠΑ. Συνακόλουθα, η περιγραφόμενη κατάσταση του κλάδου/τομέα θα πρέπει να συνάδει με την προσέγγιση που ακολουθείται στο ΕΣΠΑ σε σχέση με τις αδυναμίες και τα προβλήματα, τα ισχυρά σημεία, και τους διαρθρωτικούς δείκτες. Όσον αφορά στα **Περιφερειακά ΕΠ**, δεδομένου ότι η παρουσίαση της κατάστασης των Περιφερειών σε επίπεδο ΕΣΠΑ είναι περιορισμένη, **αυτά θα πρέπει να προχωρήσουν σε πλήρη ανάλυση** των περιφερειακών ή/και τοπικών ανισοτήτων ανά Περιφέρεια, η οποία και θα αποτελέσει την κύρια πηγή πληροφόρησης της κατάστασης των Περιφερειών καθώς και των Χωρικών Ενοτήτων.

2.2 Στρατηγική / Άξονες προτεραιότητας

Τρία είναι τα κύρια σημεία της στρατηγικής του ΕΣΠΑ:

- Η διάρθρωση της αναπτυξιακής στρατηγικής σε πέντε θεματικές προτεραιότητες, δεκαοκτώ (18) γενικούς στόχους και περαιτέρω εξειδίκευση σε ειδικούς στόχους και κύρια μέσα επίτευξης.
- Η διαμόρφωση πέντε χωρικών ενοτήτων και η ανάπτυξη ανταγωνιστικών πόλων σε αυτές (αστικά κέντρα).
- Η περιφερειακή διάσταση των θεματικών προτεραιοτήτων, που εστιάζει στη διαμόρφωση και τη διατύπωση προσαρμοσμένης αναπτυξιακής στρατηγικής ανά Περιφέρεια, αποτελεί σημαντικό παράγοντα τόνωσης της ανταγωνιστικότητας των Περιφερειών της χώρας.

Με βάση τα νέα αυτά στοιχεία της αναπτυξιακής στρατηγικής το κεφάλαιο της στρατηγικής τόσο των τομεακών όσο και των περιφερειακών ΕΠ θα πρέπει να αναπροσαρμοστεί, ώστε να ευθυγραμμίζεται με το αντίστοιχο του ΕΣΠΑ.

Για την περίπτωση των Περιφερειακών ΕΠ, η στρατηγική των χωρικών ενότητων θα είναι το αποτέλεσμα της **σύνθεσης** των επιμέρους στρατηγικών των Περιφερειών, πράγμα που σημαίνει ότι η στρατηγική της κάθε χωρικής ενότητας θα πρέπει να περιλαμβάνει **ιεραρχημένες προτεραιότητες** με βάση τις συνολικές ανάγκες, όπως αυτές προκύπτουν από την αποτύπωση της υφιστάμενης κατάστασης, και οι οποίες προτεραιότητες θα επιτρέπουν την πραγματοποίηση του στρατηγικού στόχου της χωρικής ενότητας στη βάση της **συνολικής αναπτυξιακής στρατηγικής προσέγγισης**.

Επιπλέον, στην περίπτωση που στρατηγικοί στόχοι της χωρικής ενότητας εξυπηρετούνται και μέσα από Τομεακά ΕΠ, πρέπει να γίνεται ειδική διακριτή αναφορά στο αντίστοιχο ΠΕΠ.

Τονίζεται ότι, η στρατηγική του κάθε ΕΠ πρέπει να αντιμετωπίζεται ως **αναπόσπαστο τμήμα της συνολικής στρατηγικής** προσέγγισης (ΚΣΚΓ, ΕΠΜ, ΕΣΠΑ, ΕΠ). Επομένως, το ΕΠ θα πρέπει να βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με το ΕΣΠΑ και το ΕΠΜ που εκφράζουν την αναπτυξιακή στρατηγική της χώρας.

Η συνέπεια της στρατηγικής του ΕΣΠΑ με τις ευρωπαϊκές προτεραιότητες για την ανάπτυξη και την απασχόληση και τους στόχους του Εθνικού Προγράμματος Μεταρρυθμίσεων (ΕΠΜ), αποτυπώνεται σε τρία επίπεδα: ποιοτικό, ποσοτικό και διαχειριστικό. **Η τεκμηρίωση της συνάφειας των προτεραιοτήτων** του κάθε ΕΠ με τις αντίστοιχες του ΕΠΜ και της πολιτικής Συνοχής θα πρέπει να ακολουθεί **την ίδια προσέγγιση** και να ευθυγραμμίζεται με τα προβλεπόμενα στο κεφάλαιο 5 του ΕΣΠΑ.

Επισημαίνεται ιδιαίτερα ότι, η χρηματοδοτική συνεισφορά σε κατηγορίες που συμβάλλουν στην επίτευξη των στόχων της Λισσαβόνας (earmarking) πρέπει **να βρίσκεται σε απόλυτη συνάφεια με τη συνολική στρατηγική του προγράμματος**.

Ιδιαίτερα **σημαντικό στοιχείο** είναι ο πίνακας 24 του Κεφ.6 του ΕΣΠΑ, που αποτυπώνει τη συνάφεια των γενικών στόχων του ΕΣΠΑ με αυτούς των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (*μήτρα συνάφειας*). Για λόγους συνεκτικότητας των στρατηγικών κειμένων συνολικά, κάθε ΕΠ θα πρέπει να παρουσιάζει τη **συνάφεια της συνολικής του στρατηγικής (γενικών στόχων / αξόνων προτεραιότητας / ειδικών στόχων) με τους γενικούς και ειδικούς στόχους** του ΕΣΠΑ αντίστοιχα.

Για λόγους ομοιογένειας με το ΕΣΠΑ, ενδείκνυται οι φορείς να ακολουθούν την παρακάτω μορφή παρουσίασης της συνάφειας των ΕΠ με το ΕΣΠΑ και τις κοινοτικές στρατηγικές κατευθύνσεις.

Ο γενικός στόχος / άξονας προτεραιότητας / ειδικός στόχος θα συμβάλει:

- Στη θεματική προτεραιότητα και τον Γενικό στόχο του ΕΣΠΑ.
- Στην προτεραιότητα του ΕΠΜ (Κεφ....)
- Στην/στιςΚΣΚΓ
- Στην/στις ΟΚΓ

Επιπλέον, προσοχή θα πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι η αρχιτεκτονική του ΕΣΠΑ περιλαμβάνει τρία Τομεακά και δύο Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα που αφορούν τόσο στο στόχο της Σύγκλισης (στόχος 1) όσο και της Ανταγωνιστικότητας (στόχος 2) (multiobjective programmes), κατ'εξαιρέση της σχετικής διάταξης του Κανονισμού ΕΚ 1083/2006. Τα ΕΠ αυτά θα πρέπει να εξειδικεύουν την σχετική τεκμηρίωση που **περιλαμβάνεται στο ΕΣΠΑ** (κεφ.6) ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες του κάθε ΕΠ.

Με δεδομένη τη βαρύτητα που θα διαδραματίσουν οι δράσεις ανταγωνιστικότητας στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, και λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τις απαιτήσεις που θέτει η στρατηγική της Λισσαβόνας, τα ΕΠ που συνεισφέρουν σε αντίστοιχους στόχους, συμπεριλαμβανομένων των ΠΕΠ, πρέπει να μεριμνήσουν ώστε να συμπεριληφθούν στους σχετικούς Άξονες Προτεραιότητας, ως ενδεικτική κατηγορία παρέμβασης, ενέργειες επιχειρηματικότητας που ενισχύονται μέσω του Επενδυτικού/Αναπτυξιακού Νόμου, όπως κάθε φορά αυτός ισχύει.

Προς την ίδια κατεύθυνση, θα πρέπει να ληφθεί μέριμνα από τα ΠΕΠ για τη συνέχιση των δράσεων ενίσχυσης μικρομεσαίων επιχειρήσεων σε όλους τους παραγωγικούς τομείς

(μεταποίηση, τουρισμός, εμπόριο – υπηρεσίες) και στην προγραμματική περίοδο 2007-2013, με στόχο την περαιτέρω ενίσχυση της παραγωγικής βάσης της οικονομίας.

Προτείνεται επίσης, για την καλύτερη παρακολούθηση του προγραμματικού σχεδιασμού, να συνταχθεί και να υποβληθεί στο ΥΠΟΙΟ, ως συνοδευτικό έγγραφο των ΕΠ και για πληροφοριακούς λόγους, πίνακας κρατικών ενισχύσεων στα πρότυπα του αντίστοιχου πίνακα που χρησιμοποιείται στα Επιχειρησιακά Προγράμματα της προγραμματικής περιόδου 2000-2006, στον οποίο να αναφέρονται οι ενδεικτικές κατηγορίες παρέμβασης και το είδος των καθεστώτων που θα χρησιμοποιηθούν (πχ απαλλακτικός κανονισμός περιφερειακών ενισχύσεων, κανόνας ήσσονος σημασίας, σύνταξη και υποβολή καθεστώτων προς έγκριση, Επενδυτικός Νόμος κ.λπ).

Τέλος, ειδικές κατευθύνσεις για την χωρική διάσταση των ΠΕΠ (ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία καθώς και των ορεινών-περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα) δίνονται στο Παράρτημα Ι, ενώ στο Παράρτημα ΙΙ παρέχονται ειδικές οδηγίες που απορρέουν από τις κατευθύνσεις της ΕΕ.

3. ΝΕΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΕΠ

3.1 Κατανομή Κοινοτικής Συνδρομής στα ΕΠ

Η κατανομή της Κοινοτικής Συνδρομής στα ΕΠ που περιλαμβάνονταν στην 3^η Εγκύκλιο προσαρμόστηκε με βάση τόσο τη μετατροπή των ποσών σε τρέχουσες τιμές όσο και τις μεταγενέστερες σχετικές αποφάσεις σε κυβερνητικό επίπεδο. Οι Πίνακες 1 και 2 αναλύουν την οριστική κατανομή της Κοινοτικής Συνδρομής ανά Ταμείο στα ΕΠ, όπως περιλαμβάνεται στο Επίσημο Σχέδιο ΕΣΠΑ.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1 - Κατανομή Κοινοτικής Συνδρομής στα ΕΠ (€, τρέχουσες τιμές)

	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	ΕΤΠΑ (1)	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ (2)	ΕΚΤ (3)	ΣΥΝΟΛΟ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ (4)=(1)+(2)+(3)
1	ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	220.000.000	1.580.000.000		1.800.000.000
2	ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	1.583.000.000	2.117.160.864		3.700.160.864
3	ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.291.000.000			1.291.000.000
4	ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	860.000.000			860.000.000
5	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ			2.260.000.000	2.260.000.000
6	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ			1.440.000.000	1.440.000.000
7	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ			505.000.000	505.000.000
8	ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	192.000.000			192.000.000
	ΧΩΡΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (Στόχος 3)	209.515.579			209.515.579
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ ΤΟΜΕΑΚΩΝ & ΣΤΟΧΟΥ 3	4.355.515.579	3.697.160.864	4.205.000.000	12.257.676.443
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΠ	8.003.300.178			8.003.300.178
	ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	12.358.815.757	3.697.160.864	4.205.000.000	20.260.976.621

ΠΙΝΑΚΑΣ 2 - Κατανομή Κοινοτικής Συνδρομής (ΕΤΠΑ) στα ΠΕΠ (€, τρέχουσες τιμές)

	ΠΕΠ	ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ (ΕΤΠΑ)
9	ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	ΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	480.000.000
		ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	1.774.000.000
		ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	421.000.000
	Σύνολο		2.675.000.000
10	ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	359.000.000
		ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	313.000.000
		ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	242.000.000
	Σύνολο		914.000.000
11	ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΚΡΗΤΗΣ	423.000.000
		ΒΟΡΕΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	308.000.000
		ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	140.300.178
	Σύνολο		871.300.178
12	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΕΙΡΟΥ	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ	423.000.000
		ΗΠΕΙΡΟΥ	315.000.000
		ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	367.000.000
	Σύνολο		1.105.000.000
13	ΑΤΤΙΚΗΣ	ΑΤΤΙΚΗΣ	2.438.000.000
	Σύνολο		2.438.000.000
	ΣΥΝΟΛΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΠ		8.003.300.178

Επιπλέον, λόγω της ύπαρξης τριών (3) ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ και καλύπτουν και τους τρεις τύπους Περιφερειών (αμιγής στόχος 1, στατιστική σύγκλιση, σταδιακή είσοδος) είναι απαραίτητο να γίνει ανάλυση σ'αυτά τα ΕΠ των υποχρεωτικών ποσών για τις Περιφέρειες μεταβατικής στήριξης ανά ΕΠ και Περιφέρεια, σύμφωνα με τον Πίνακα 3, προκειμένου να διασφαλιστεί η τήρηση των υποχρεωτικών ποσών για τις Περιφέρειες αυτές.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3 - Κατανομή πόρων ΕΚΤ (Κοινοτική Συνδρομή) ανά ΕΠ και Περιφέρεια μεταβατικής στήριξης (€, τρέχουσες τιμές)

ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΟΡΩΝ ΕΚΤ ΑΝΑ ΕΠ ΚΑΙ ΤΥΠΟ ΣΤΟΧΟΥ

€, τρέχουσες τιμές

Ε.Π. ΕΚΤ 2007-2013	ΠΟΣΑ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΣ ΕΠ (ΕΚΤ)	ΑΜΙΓΗΣ ΣΤΟΧΟΣ 1	ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ (PHASING OUT)	ΣΤΑΔΙΑΚΗ ΕΙΣΟΔΟΣ (PHASING IN)
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	2.260.000.000	1.245.284.185	945.921.522	68.794.293
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	1.440.000.000	793.455.410	602.711.058	43.833.532
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ	505.000.000	278.260.404	211.367.420	15.372.176
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	4.205.000.000	2.316.999.999	1.760.000.000	128.000.001

ΑΝΑΛΥΣΗ ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ

€, τρέχουσες τιμές

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΗΣ ΣΤΗΡΙΞΗΣ	ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΔΕΣΜΕΥΣΕΙΣ	ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ	ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ
ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	700.091.000	376.267.696	239.745.788	84.077.516
ΔΥΤΙΚΗΣ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ	96.833.000	52.043.420	33.160.409	11.629.171
ΑΤΤΙΚΗΣ	963.076.000	517.610.406	329.804.861	115.660.733
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗΣ	1.760.000.000	945.921.522	602.711.058	211.367.420
ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ	100.000.001	53.745.541	34.244.947	12.009.513
ΝΟΤΙΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ	28.000.000	15.048.752	9.588.585	3.362.663
ΣΥΝΟΛΟ ΣΤΑΔΙΑΚΗΣ ΕΙΣΟΔΟΥ	128.000.001	68.794.293	43.833.532	15.372.176
ΣΥΝΟΛΟ "ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΩΝ" ΔΕΣΜΕΥΣΕΩΝ	1.888.000.001	1.014.715.815	646.544.590	226.739.596

3.2 Ετήσια κατανομή Κοινοτικής Συνδρομής

Στον παρακάτω Πίνακα 4 δίνεται η ετήσια κατανομή της Κοινοτικής Συνδρομής, σε τρέχουσες τιμές, ανά ΕΠ και τύπο στόχου, όπως έχει περιληφθεί στο επίσημο σχέδιο ΕΣΠΑ. Η κατανομή αυτή είναι υποχρεωτική τόσο στο σύνολο του ΕΠ όσο και στους επιμέρους τύπους στόχων που απαρτίζουν το ΕΠ. Τα ποσά του Πίνακα 4 θα χρησιμοποιηθούν για την συμπλήρωση του Πίνακα 11 της 3^{ης} Εγκυκλίου. Σημειώνεται ότι, για τα 3 ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ, η ετήσια ανάλυση του Πίνακα 11 της 3^{ης} Εγκυκλίου θα περιλαμβάνει 3 συνιστώσες (Περιφέρειες χωρίς μεταβατική στήριξη, Περιφέρειες στατιστικής σύγκλισης, Περιφέρειες σταδιακής εισόδου) καθώς και το σύνολο των πιστώσεων. Ό,που τα συνολικά ετήσια ποσά ανά τύπο περιφερειών δεν προκύπτουν ευθέως, ο Πίνακας 4 παρέχει και τα σχετικά αθροίσματα.

Οι ετήσιες κατανομές μεταξύ των ΕΠ ενδέχεται να τροποποιηθούν μέχρι την τελική έγκριση των ΕΠ, αφού οριστικοποιηθεί η αναθεώρηση του Γ' ΚΠΣ και αναλυθούν οι επιπτώσεις της ως προς τα έργα – γέφυρες και τις ανειλημμένες υποχρεώσεις.

ΠΙΝΑΚΑΣ 4 - Ετήσια κατανομή Κοινοτικής Συνδρομής στα ΕΠ (€, τρέχουσες τιμές)

A/A	Επιχειρησιακά Προγράμματα / Περιφέρειες	Τύπος στόχου	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	ΣΥΝΟΛΟ
1	ΕΠ. Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	29.592.630	30.184.482	30.788.172	31.403.936	32.032.014	32.672.655	33.326.111	220.000.000
	ΕΠ. Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	212.528.891	216.779.468	221.115.057	225.537.358	230.048.107	234.649.069	239.342.050	1.580.000.000
	<i>ΕΠ. Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη</i>	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ</i>	<i>242.121.521</i>	<i>246.963.950</i>	<i>251.903.229</i>	<i>256.941.294</i>	<i>262.080.121</i>	<i>267.321.724</i>	<i>272.668.161</i>	<i>1.800.000.000</i>
2	ΕΠ Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	212.932.426	217.191.075	221.534.896	225.965.594	230.484.906	235.094.604	239.796.499	1.583.000.000
	ΕΠ Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	284.783.449	290.479.119	296.288.701	302.214.475	308.258.763	314.423.939	320.712.418	2.117.160.864
	<i>ΕΠ Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας</i>	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ</i>	<i>497.715.875</i>	<i>507.670.194</i>	<i>517.823.597</i>	<i>528.180.069</i>	<i>538.743.669</i>	<i>549.518.543</i>	<i>560.508.917</i>	<i>3.700.160.864</i>
3	ΕΠ Ανταγωνιστικότητα και Επιχειρηματικότητα	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	173.654.935	177.128.034	180.670.594	184.284.008	187.969.686	191.729.080	195.563.663	1.291.000.000
4	ΕΠ Ψηφιακή Σύγκλιση	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	115.680.282	117.993.887	120.353.765	122.760.840	125.216.060	127.720.380	130.274.786	860.000.000
5	ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	167.505.611	170.855.723	174.272.838	177.758.294	181.313.465	184.939.730	188.638.524	1.245.284.185
	ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	PHASING OUT	157.551.292	150.660.760	143.431.590	135.852.985	127.913.861	119.602.834	110.908.200	945.921.522
	ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού	PHASING IN	23.593.925	18.499.326	13.191.507	7.663.974	1.910.064	1.948.266	1.987.231	68.794.293
	<i>ΕΠ Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού</i>	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ</i>	<i>348.650.828</i>	<i>340.015.809</i>	<i>330.895.935</i>	<i>321.275.253</i>	<i>311.137.390</i>	<i>306.490.830</i>	<i>301.533.955</i>	<i>2.260.000.000</i>
6	ΕΠ Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	106.729.239	108.863.824	111.041.100	113.261.922	115.527.161	117.837.706	120.194.458	793.455.410
	ΕΠ Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση	PHASING OUT	100.386.666	95.996.237	91.390.038	86.561.192	81.502.637	76.207.115	70.667.173	602.711.058
	ΕΠ Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση	PHASING IN	15.033.297	11.787.182	8.405.208	4.883.240	1.217.032	1.241.373	1.266.200	43.833.532
	<i>ΕΠ Εκπαίδευση και δια βίου μάθηση</i>	<i>ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ</i>	<i>222.149.202</i>	<i>216.647.243</i>	<i>210.836.346</i>	<i>204.706.354</i>	<i>198.246.830</i>	<i>195.286.194</i>	<i>192.127.831</i>	<i>1.440.000.000</i>
7	ΕΠ Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας Δημόσιας Διοίκησης	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	37.429.351	38.177.938	38.941.497	39.720.326	40.514.733	41.325.031	42.151.528	278.260.404
	ΕΠ Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας Δημόσιας Διοίκησης	PHASING OUT	35.205.045	33.665.347	32.049.978	30.356.529	28.582.525	26.725.412	24.782.584	211.367.420
	ΕΠ Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας Δημόσιας Διοίκησης	PHASING IN	5.272.094	4.133.699	2.947.660	1.712.525	426.806	435.343	444.049	15.372.176

A/A	Επιχειρησιακά Προγράμματα / Περιφέρειες	Τύπος στόχου	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	ΣΥΝΟΛΟ
	ΕΠ Βελτίωση Διοικητικής Ικανότητας Δημόσιας Διοίκησης	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ	77.906.490	75.976.984	73.939.135	71.789.380	69.524.064	68.485.786	67.378.161	505.000.000
8	ΕΠ Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	25.826.295	26.342.821	26.869.677	27.407.075	27.955.212	28.514.317	29.084.603	192.000.000
9	Περ. Ανατολικής Μακεδονίας - Θράκης	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	64.565.740	65.857.053	67.174.196	68.517.679	69.888.032	71.285.792	72.711.508	480.000.000
	Περ. Κεντρικής Μακεδονίας	PHASING OUT	295.474.821	282.552.183	268.994.447	254.781.381	239.892.197	224.305.530	207.999.441	1.774.000.000
	Περ. Δυτικής Μακεδονίας	PHASING OUT	70.121.139	67.054.379	63.836.900	60.463.901	56.930.447	53.231.470	49.361.764	421.000.000
		ΣΥΝΟΛΟ PHASING OUT	365.595.960	349.606.562	332.831.347	315.245.282	296.822.644	277.537.000	257.361.205	2.195.000.000
	ΠΕΠ Μακεδονίας - Θράκης	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ	430.161.700	415.463.615	400.005.543	383.762.961	366.710.676	348.822.792	330.072.713	2.675.000.000
10	Περ. Δυτικής Ελλάδας	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	48.289.792	49.255.588	50.240.699	51.245.516	52.270.424	53.315.832	54.382.149	359.000.000
	Περ. Πελοποννήσου	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	42.102.244	42.944.287	43.803.172	44.679.236	45.572.821	46.484.277	47.413.963	313.000.000
	Περ. Ιονίων Νήσων	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	32.551.896	33.202.931	33.866.989	34.544.329	35.235.216	35.939.920	36.658.719	242.000.000
	ΠΕΠ Δυτικής Ελλάδας - Πελοποννήσου - Ιονίων Νήσων	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ	122.943.932	125.402.806	127.910.860	130.469.081	133.078.461	135.740.029	138.454.831	914.000.000
11	Περ. Κρήτης	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	56.898.557	58.036.530	59.197.259	60.381.204	61.588.828	62.820.605	64.077.017	423.000.000
	Περ. Βορείου Αιγαίου	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	41.429.682	42.258.276	43.103.444	43.965.510	44.844.820	45.741.717	46.656.551	308.000.000
	Περ. Νοτίου Αιγαίου	PHASING IN	48.117.825	37.727.821	26.902.968	15.630.033	3.895.416	3.973.324	4.052.791	140.300.178
		ΣΥΝΟΛΟ ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	98.328.239	100.294.806	102.300.703	104.346.714	106.433.648	108.562.322	110.733.568	731.000.000
	ΠΕΠ Κρήτης και Νήσων Αιγαίου	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ	146.446.064	138.022.627	129.203.671	119.976.747	110.329.064	112.535.646	114.786.359	871.300.178
12	Περ. Θεσσαλίας	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	56.898.557	58.036.530	59.197.259	60.381.204	61.588.828	62.820.605	64.077.017	423.000.000
	Περ. Ηπείρου	ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	42.371.266	43.218.691	44.083.068	44.964.726	45.864.021	46.781.301	47.716.927	315.000.000
	Περ. Στερεάς Ελλάδας	PHASING IN	125.867.566	98.689.185	70.373.322	40.885.349	10.189.707	10.393.500	10.601.371	367.000.000
		ΣΥΝΟΛΟ ΑΜΙΓΗΣ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	99.269.823	101.255.221	103.280.327	105.345.930	107.452.849	109.601.906	111.793.944	738.000.000
	ΠΕΠ Θεσσαλίας - Στερεάς Ελλάδας - Ηπείρου	ΣΥΝΟΛΟ ΕΠ	225.137.389	199.944.406	173.653.649	146.231.279	117.642.556	119.995.406	122.395.315	1.105.000.000
13	ΠΕΠ Αττικής	PHASING OUT	406.069.681	388.310.157	369.677.825	350.144.875	329.682.735	308.262.057	285.852.670	2.438.000.000
	Χωρική Συνεργασία (Στόχος 3)	ΣΤΟΧΟΣ 3	27.574.653	28.224.118	28.988.463	29.874.024	30.783.410	31.611.174	32.459.737	209.515.579

4. ΕΙΔΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΩΝ ΠΙΝΑΚΩΝ ΤΩΝ ΕΠ

4.1 Προσδιορισμός του ποσοστού συγχρηματοδότησης που θα εμφανιστεί σε επίπεδο Αξόνων Προτεραιότητας – Επιχειρησιακού Προγράμματος

Για τον προσδιορισμό του ποσοστού που θα χρησιμοποιηθεί σε επίπεδο αξόνων προτεραιότητας λαμβάνονται υπόψη οι προβλέψεις των άρθρων 52 -55 του Κανονισμού 1083/06, καθώς και η εκτιμώμενη συνεισφορά των δράσεων που περιλαμβάνονται σε αυτούς στην επίτευξη των στόχων της Λισαβόνας (earmarking), όπου αυτό είναι εφικτό.

Ειδικότερης μνείας χρήζουν οι παρακάτω ρυθμίσεις που περιλαμβάνονται στο άρθρο 55, ως προς την αντιμετώπιση των έργων που παράγουν έσοδα.

Θα πρέπει να γίνει σαφές ότι ο νέος Κανονισμός αντιμετωπίζει τα έσοδα με σαφώς διαφορετικό τρόπο από τον 1260/99 και απαιτεί τον συνυπολογισμό τους σε όλα τα έργα ανεξαρτήτως προϋπολογισμού και φύσης. Ακόμα και στις περιπτώσεις που υπάρχει αδυναμία εκτίμησης, ο υπολογισμός τους γίνεται εκ των υστέρων και μειώνει τις επιλέξιμες δαπάνες.

Συγκεκριμένα, η συσχέτιση της Κοινοτικής Συνδρομής με τα παραγόμενα έσοδα (σημαντικά ή όχι) του έργου προσδιορίζεται πλέον μέσω της «**επιλέξιμης¹ δαπάνης**» και όχι μέσω του ποσοστού συγχρηματοδότησης όπως την περίοδο 2000-2006.

Έτσι, η επιλέξιμη δαπάνη, και κατ'επέκταση η Κοινοτική Συνδρομή, καθορίζεται με τη μέθοδο της «Χρηματοδοτικής Διαφοράς» (funding gap), η οποία συνίσταται στον υπολογισμό του μεριδίου του προεξοφλημένου κόστους της αρχικής επένδυσης που δεν καλύπτεται από τα προεξοφλημένα καθαρά έσοδα του έργου.

Ο προσδιορισμός της «επιλέξιμης δαπάνης» στοχεύει στον προσδιορισμό του καταλληλότερου επιπέδου συγχρηματοδότησης, το οποίο εξασφαλίζει επαρκείς πόρους για την υλοποίηση του έργου, χωρίς ωστόσο να υπάρξει κίνδυνος υπέρμετρης χρηματοδότησής του.

Ειδικότερα, για κάθε έργο που περιλαμβάνεται στον άξονα:

1. Το ποσοστό χρηματοδότησης του άξονα εφαρμόζεται στην **επιλέξιμη δαπάνη** κάθε έργου.
2. **Επιλέξιμη δαπάνη** (ύψος δαπανών που μπορούν να ληφθούν ως βάση υπολογισμού της κοινοτικής ενίσχυσης) είναι η συνολική δημόσια δαπάνη των έργων και ειδικά για τα έργα που δημιουργούν έσοδα, μειωμένη στο ποσοστό της Χρηματοδοτικής Διαφοράς (ΠΧΔ), όπως αναλύεται παρακάτω.

Κατά συνέπεια, το ποσοστό χρηματοδότησης που θα οριστεί στο επίπεδο του άξονα προτεραιότητας είναι μία σταθερά αναφοράς και θα πρέπει να ορίζεται στο υψηλότερο δυνατό επίπεδο που επιτρέπει ο Κανονισμός. Λόγω των ρυθμίσεων του άρθρου 55 δεν είναι δυνατός ο προσδιορισμός εκ των προτέρων του ποσοστού που θα διαμορφωθεί με βάση τα έσοδα των έργων που θα ενταχθούν σε αυτόν. Ιδιαίτερα στις περιπτώσεις αξόνων που θα περιλάβουν πολλά έργα που δημιουργούν έσοδα με ενδεχόμενα διαφορετικά ποσοστά εσόδων η εκτίμηση είναι ιδιαίτερα δύσκολη.

Είναι σαφές ότι, είναι προτιμότερο και ασφαλέστερο κατά τον προγραμματισμό τα έσοδα να εκτιμηθούν με βάση το ευνοϊκότερο σενάριο και κατά συνέπεια το απόλυτο μέγεθος της επιλέξιμης δημόσιας δαπάνης να είναι χαμηλό και το ποσοστό της κοινοτικής σε σχέση με την επιλέξιμη δαπάνη το μέγιστο. Με τον τρόπο αυτό δεν μπορεί να ανατραπεί κατά την

¹ Ο όρος «επιλέξιμη δαπάνη» δεν πρέπει να συγχέεται με την επιλεξιμότητα δράσεων / δαπανών, όπως αυτή προκύπτει από τους κανονισμούς. Για τις ανάγκες του Κεφ. 4.1, ο όρος περιγράφει αποκλειστικά το γεγονός ότι το συνολικό κόστος επένδυσης έχει απομειωθεί λόγω του συνυπολογισμού των αναμενόμενων εσόδων.

διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος η σχέση κοινοτικής – συνολικής δαπάνης εις βάρος της δικαιούμενης Κοινοτικής Συνδρομής με το ενδεχόμενο επιστροφής πόρων.

Τα κατανεμηθέντα ποσά δημόσιας δαπάνης κατά ΕΠ, που συμφωνήθηκαν σε κυβερνητικό επίπεδο, αφορούν τη συνολική δημόσια δαπάνη των έργων που θα εκτελεστούν και όχι την **επιλέξιμη δαπάνη** (την καθαρή, μετά την αφαίρεση των εσόδων). Ωστόσο, για τον υπολογισμό της Κοινοτικής Συνδρομής θα ληφθεί υπόψη η **επιλέξιμη δαπάνη** (μετά την αφαίρεση των προσδοκώμενων εσόδων) και το προσδιορισθέν ποσοστό του άξονα προτεραιότητας.

Η συνολική Δημόσια δαπάνη που έχει κατανεμηθεί στα ΕΠ αποτελεί τη βάση για την ένταξη των έργων, δεδομένου ότι τα προσδοκώμενα έσοδα είναι μελλοντικά και δεν είναι διαθέσιμα για την κάλυψη του κόστους της επένδυσης, θα χορηγηθούν δε από το συγχρηματοδοτούμενο σκέλος του Προϋπολογισμού Δημοσίων Επενδύσεων. Η προκύπτουσα επιλέξιμη δαπάνη και η Κοινοτική Συνδρομή θα είναι αποτέλεσμα επεξεργασίας σε σχέση με τα προσδοκώμενα έσοδα και το ποσοστό του άξονα.

Με βάση τα παραπάνω έγινε μία εκτίμηση των προσδοκωμένων εσόδων κατά ΕΠ και εξ' αυτού προέκυψε το ύψος της δημόσιας δαπάνης καθώς και το μέσο ποσοστό συγχρηματοδότησης σε επίπεδο ΕΠ.

Κατά το σχεδιασμό του ΕΠ και την ανάλυσή του σε επίπεδο αξόνων προτεραιότητας θα πρέπει να ληφθούν υπόψη τα συνολικά μεγέθη που προτείνονται και θα πρέπει να **τροποποιούνται μόνο στις περιπτώσεις που οι εκτιμήσεις των ΟΣΠ για τα έσοδα υπερβαίνουν τις προτεινόμενες, με αντίστοιχη αύξηση του ποσοστού συγχρηματοδότησης.**

Η εκτίμηση αυτή αποτυπώνεται στον Πίνακα 5. Επίσης στον πίνακα αυτό φαίνεται και το ελάχιστο ύψος δημόσιας δαπάνης σε επίπεδο ΕΠ, με την οποία εκταμιεύονται οι διασφαλισμένοι κοινοτικοί πόροι και αντιστοιχεί στο μέγιστο ποσοστό συγχρηματοδότησης (85%).

Στον Πίνακα 6 αποτυπώνονται όλα τα συνολικά μεγέθη του ΕΣΠΑ κατά ΕΠ, που πρέπει να αναλυθούν σε επίπεδο αξόνων.

Επιπλέον, παρατίθεται ο **Πίνακας 7, που αντικαθιστά τον Πίνακα 12 της 3^{ης} Εγκυκλίου**, ο οποίος δίνει ένα παράδειγμα αποτύπωσης του παραπάνω σκεπτικού στο χρηματοδοτικό σχήμα του ΕΠ. Τέλος, κατά την παρουσίαση του χρηματοδοτικού σχήματος του ΕΠ, πρέπει να υπάρχει η οριζόντια διατύπωση ότι όλοι οι άξονες του ΕΠ εκφράζονται σε επιλέξιμη δημόσια δαπάνη (δηλ. η βάση υπολογισμού της Κοινοτικής Συνδρομής είναι η Δημόσια Δαπάνη).

Για την κατανόηση του νέου τρόπου αντιμετώπισης των εσόδων παρουσιάζονται τα παρακάτω στοιχεία τα οποία βέβαια θα εξειδικευθούν στο πλαίσιο της αναλυτικής περιγραφής του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου και θα δοθούν λεπτομερείς οδηγίες αντιμετώπισης των διαφόρων περιπτώσεων, σύμφωνα και με τις «Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τη διενέργεια ανάλυσης κόστους – οφέλους» της ΕΕ (βλ. ιστοσελίδα της Γ.Γ.Ε.Α. http://www.ggea.gr/d_kps).

Μεθοδολογία/Τρόπος υπολογισμού των εσόδων σε επίπεδο έργου - Ορισμός Χρηματοδοτικής Διαφοράς.

Η Χρηματοδοτική Διαφορά ορίζεται ως το ποσοστό του συνολικού κόστους επένδυσης ενός έργου που δεν καλύπτεται από πόρους που προβλέπεται να προκύψουν κατά την λειτουργία του. Για τον υπολογισμό του ποσοστού αυτού γίνεται εκτίμηση των εσόδων και εξόδων λειτουργίας του έργου για την ωφέλιμη ζωή του έργου σε παρούσα αξία. Εφ' όσον η διαφορά [(προεξοφλημένα έσοδα) - (προεξοφλημένες λειτουργικές δαπάνες)] (R) είναι μεγαλύτερη του μηδενός υπάρχουν καθαρά έσοδα και κατά συνέπεια Χρηματοδοτική Διαφορά μικρότερη του 100%.

Στην περίπτωση αυτή υπολογίζεται και το προεξοφλημένο κόστος επένδυσης του έργου (C).

Το Ποσοστό Χρηματοδοτικής Διαφοράς (ΠΧΔ) είναι $(C-R/C)$.

Στην περίπτωση ένταξης ενός έργου που η παρούσα αξία των καθαρών εσόδων είναι μεγαλύτερη του μηδενός (ανεξαρτήτως ύψους) ο συγχρηματοδοτούμενος προϋπολογισμός του έργου υπολογίζεται ως το γινόμενο του προϋπολογισμού με το ΠΧΔ.

Για παράδειγμα, σε ένα έργο που εντάσσεται σε άξονα με ποσοστό **85%** έχουμε τα παρακάτω:

- Συνολικό κόστος επένδυσης (ΣΚ)=1.000.000 ευρώ
- Προεξοφλημένο κόστος επένδυσης (C)=885.000 ευρώ
- Προεξοφλημένα καθαρά έσοδα (R)=220.000 ευρώ
- ΠΧΔ= $(C-R/C) = (885.000-220.000)/885.000 = 75,14124\%$
- Επιλέξιμη Δαπάνη = $\Sigma\text{Κ} \cdot \text{ΠΧΔ} = 1.000.000 \cdot 0,751412 = 751.412,4$ ευρώ
- Κοινοτική Συνδρομή = $\text{Επιλέξιμη Δαπάνη} \cdot 0,85 = 751.412,4 \cdot 0,85 = 638.700,6$ ευρώ

ΠΙΝΑΚΑΣ 5 - Πρόταση διαμόρφωσης επιμέρους μεγεθών σε επίπεδο ΕΠ (εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

		Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου		ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ (85%)	ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠ				
		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ		Εκτίμηση προσδοκώμενων εσόδων από τις παρεμβάσεις στο μέλλον	ΥΨΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΓΡΧΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΕΣΩ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΔΕ
		1	2	3=(2)/0,85	4	5=1-4	6=5/2	7=5-2	8=4+7
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΑΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ		2.769,00	1.800,00	2.117,65	519,00	2.250,00	80%	450,00	969,00
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ		7.400,00	3.700,16	4.353,13	2.114,00	5.286,00	70%	1.585,84	3.699,84
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ		1.721,00	1.291,00	1.518,82	202,00	1.519,00	85%	228,00	430,00
ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ		1.147,00	860,00	1.011,76	72,00	1.075,00	80%	215,00	287,00
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ		3.013,00	2.260,00	2.658,82	188,00	2.825,00	80%	565,00	753,00
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ		2.215,00	1.440,00	1.694,12	157,00	2.058,00	70%	618,00	775,00
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		675,00	505,00	594,12	44,00	631,00	80%	126,00	170,00
ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ		256,00	192,00	225,88	-	256,00	75%	64,00	64,00
ΧΩΡΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (ΣΤΟΧΟΣ 3)		350,00	209,52	246,49	87,00	263,00	80%	53,48	140,48
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	Ανατολική ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ	738,00	480,00	564,71	138,00	600,00	80%	120,00	258,00
	Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (phasing out)	2.365,00	1.774,00	2.087,06	147,00	2.218,00	80%	444,00	591,00

		Απόφαση Υπουργικού Συμβουλίου	
		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗ
		1	2
	Δ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (phasing out)	561,00	421,00
	ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ		
	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	346,00	242,00
	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	552,00	359,00
	ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ	417,00	313,00
	ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ		
	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	411,00	308,00
	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ (phasing in)	350,00	140,30
	ΚΡΗΤΗ	564,00	423,00
	ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΕΙΡΟΥ		
	ΗΠΕΙΡΟΣ	485,00	315,00
	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	604,00	423,00
	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ (phasing in)	734,00	367,00
	ΑΤΤΙΚΗΣ		
	ΑΤΤΙΚΗ (phasing out)	3.251,00	2.438,00
	ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΠΑ	30.924,00	20.261,00

ΕΛΑΧΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΠΙΛΕΞΙΜΗΣ ΔΑΠΑΝΗΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΟ ΜΕΓΙΣΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ (85%)
$3=(2)/0,85$
495,29
284,71
422,35
368,24
362,35
165,06
497,65
370,59
497,65
431,76
2.868,24
23.836,44

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΜΕΓΕΘΩΝ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΠ				
Εκτίμηση προσδοκώμενων εσόδων από τις παρεμβάσεις στο μέλλον	ΥΨΟΣ ΔΑΠΑΝΩΝ ΣΤΟ ΟΠΟΙΟ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΚΑΘΑΡΗ ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΥΠΟΧΡΕΩΣΗ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΜΕΣΩ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΟΥΜΕΝΟΥ ΠΔΕ
4	5=1-4	6=5/2	7=5-2	8=4+7
34,50	526,50	80%	105,50	140,00
43,00	303,00	80%	61,00	104,00
103,00	449,00	80%	90,00	193,00
26,00	391,00	80%	78,00	104,00
26,00	385,00	80%	77,00	103,00
70,00	280,00	50%	139,70	209,70
35,00	529,00	80%	106,00	141,00
65,00	420,00	75%	105,00	170,00
75,00	529,00	80%	106,00	181,00
209,00	525,00	70%	158,00	367,00
203,00	3.048,00	80%	610,00	813,00
4.557,50	26.366,50	77%	6.105,52	10.663,02

ΠΙΝΑΚΑΣ 6 - Αποτύπωση συνολικών μεγεθών ΕΣΠΑ ανά ΕΠ

	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ				ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΓΧΡ/ΣΗΣ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ			ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ		ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟ ΔΟΤΗΣΗ	ΕΘΝΙΚΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟ ΔΟΤΗΣΗ			ΣΥΝΕΙ-ΣΦΟΡΑ ΕΤΕ	ΆΛΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟ-ΤΗΣΗ		
	1	2	3	4= 1+2+3		5=6+7	6			7(*)	8=4+5	9=1/8	
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ - ΛΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	220,00		1.580,00	1.800,00	450,00	450,00		2.250,00	80%		519,00		2.769,00
ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑΣ	1.583,00		2.117,16	3.700,16	1.585,84	1.585,84		5.286,00	70%		2.114,00		7.400,00
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ	1.291,00			1.291,00	228,00	228,00		1.519,00	85%		202,00		1.721,00
ΨΗΦΙΑΚΗ ΣΥΓΚΛΙΣΗ	860,00			860,00	215,00	215,00		1.075,00	80%		72,00		1.147,00
ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ		2.260,00		2.260,00	565,00	565,00		2.825,00	80%		188,00		3.013,00
ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ		1.440,00		1.440,00	618,00	618,00		2.058,00	70%		157,00		2.215,00
ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ		505,00		505,00	126,00	126,00		631,00	80%		44,00		675,00
ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ	192,00			192,00	64,00	64,00		256,00	75%		0,00		256,00
ΧΩΡΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ (ΣΤΟΧΟΣ 3)	209,52			209,52	53,48	53,48		263,00	80%		87,00		350,00

		ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ				ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΓΧΡ/ΣΗΣ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ			ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
		ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ		ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟ ΔΟΤΗΣΗ	ΕΘΝΙΚΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟ ΔΟΤΗΣΗ			ΣΥΝΕΙ-ΣΦΟΡΑ ΕΤΕ	ΆΛΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟ-ΤΗΣΗ		
												1	2	
ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ - ΘΡΑΚΗΣ	Ανατολική ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ - ΘΡΑΚΗ	480,00			480,00	120,00	120,00		600,00	80%		138,00		738,00
	Κ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (phasing out)	1.774,00			1.774,00	444,00	444,00		2.218,00	80%		147,00		2.365,00
	Δ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ (phasing out)	421,00			421,00	105,50	105,50		526,50	80%		34,50		561,00
ΣΥΝΟΛΟ		2.675,00			2.675,00	669,50	669,50		3.344,50			319,50		3.664,00
ΔΥΤΙΚΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ - ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ	ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ	242,00			242,00	61,00	61,00		303,00	80%		43,00		346,00
	ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ	359,00			359,00	90,00	90,00		449,00	80%		103,00		552,00
	ΠΕΛΟΠΟΝ-ΝΗΣΟΣ	313,00			313,00	78,00	78,00		391,00	80%		26,00		417,00
ΣΥΝΟΛΟ		914,00			914,00	229,00	229,00		1.143,00			172,00		1.315,00
ΚΡΗΤΗΣ ΚΑΙ ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ	ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ	308,00			308,00	77,00	77,00		385,00	80%		26,00		411,00
	ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ (phasing in)	140,30			140,30	139,70	139,70		280,00	50%		70,00		350,00
	ΚΡΗΤΗ	423,00			423,00	106,00	106,00		529,00	80%		35,00		564,00
ΣΥΝΟΛΟ		871,30			871,30	322,70	322,70		1.194,00			131,00		1.325,00

		ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ				ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΓΧΡ/ΣΗΣ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ			ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
		ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ		ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟ ΔΟΤΗΣΗ	ΕΘΝΙΚΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟ ΔΟΤΗΣΗ			ΣΥΝΕΙ-ΣΦΟΡΑ ΕΤΕ	ΆΛΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟ-ΤΗΣΗ		
												1	2	
ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ - ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ - ΗΠΕΙΡΟΥ	ΗΠΕΙΡΟΣ	315,00			315,00	105,00	105,00		420,00	75%		65,00		485,00
	ΘΕΣΣΑΛΙΑ	423,00			423,00	106,00	106,00		529,00	80%		75,00		604,00
	ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ (phasing in)	367,00			367,00	158,00	158,00		525,00	70%		209,00		734,00
ΣΥΝΟΛΟ		1.105,00			1.105,00	369,00	369,00		1.474,00			349,00		1.823,00
ΑΤΤΙΚΗΣ	ΑΤΤΙΚΗ (phasing out)	2.438,00			2.438,00	610,00	610,00		3.048,00	80%		203,00		3.251,00
ΣΥΝΟΛΟ ΕΣΠΑ		12.358,82	4.205,00	3.697,16	20.260,98	6.105,52	6.105,52		26.366,50	77%		4.557,50		30.924,00

ΠΙΝΑΚΑΣ 7 -Παράδειγμα χρηματοδοτικού σχήματος ΕΠ ανά Άξονα Προτεραιότητας [Παράρτημα XVI του Εφαρμοστικού Κανονισμού]

	ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ				ΕΘΝΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ		ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ (Βάση υπολ.Κοιν.Συμμ.)	ΠΟΣΟΣΤΟ ΣΥΓΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΑ			ΣΥΝΟΛΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ
	ΕΤΠΑ	ΕΚΤ	ΤΑΜΕΙΟ ΣΥΝΟΧΗΣ	ΣΥΝΟΛΟ		ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ	ΕΘΝΙΚΗ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ			ΣΥΝΕΙΣΦΟΡΑ ΕΤΕ	ΆΛΛΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ		
											11a	11b	
	1	2	3	4=1+2+3	5=6+7	6	7(*)	8=4+5	9=1/8	10	11a	11b	12=4+5+11a
ΑΞΟΝΑΣ 1 (**)	100,00			100,00	18,00	18,00		118,00	85%		0,00		118,00
ΑΞΟΝΑΣ 2	200,00			200,00	133,00	133,00		333,00	60%		70,00		403,00
ΑΞΟΝΑΣ 3			300,00	300,00	140,00	140,00		440,00	68%		200,00		640,00
ΑΞΟΝΑΣ 4			400,00	400,00	200,00	200,00		600,00	67%		250,00		850,00
ΑΞΟΝΑΣ 5	400,00			400,00	150,00	150,00		550,00	73%		300,00		850,00
ΑΞΟΝΑΣ 6	300,00			300,00	80,00	80,00		380,00	79%		135,00		515,00
ΑΞΟΝΑΣ 7			500,00	500,00	300,00	300,00		800,00	63%		254,00		1.054,00
ΑΞΟΝΑΣ 8	800,00			800,00	340,00	340,00		1.140,00	70%		500,00		1.640,00
ΑΞΟΝΑΣ 9	300,00			300,00	85,00	85,00		385,00	78%		125,00		510,00
ΑΞΟΝΑΣ 10			300,00	300,00	100,00	100,00		400,00	75%		210,00		610,00
ΑΞΟΝΑΣ 11			100,00	100,00	40,00	40,00		140,00	71%		70,00		210,00
ΣΥΝΟΛΟ	2.100,00		1.600,00	3.700,00	1.586,00	1.586,00		5.286,00	70%		2.114,00		7.400,00

(*) Η στήλη αυτή δεν συμπληρώνεται γιατί η βάση υπολογισμού της Κοινοτικής Συνδρομής είναι οι επιλέξιμες δημόσιες δαπάνες. Η ιδιωτική συμμετοχή αναγράφεται στη στήλη 11β

(**) Σε περίπτωση κοινών ΕΠ Στόχου 1 και Στόχου 2, να συμπεριλαμβάνεται ένδειξη του Στόχου

11a Συμπληρώνονται τα ποσά που θα καταβληθούν από το ΠΔΕ και αντιστοιχούν στα εκτιμώμενα μελλοντικά έσοδα

11b Συμπληρώνονται τα ποσά ιδιωτικής συμμετοχής

4.2 Ενδεικτική ανάλυση της Κοινοτικής Συνδρομής σε κατηγορίες

Σύμφωνα με το άρθρο 37 (1) σημείο δ) του Κανονισμού 1083/06, κάθε ΕΠ θα περιλαμβάνει ενδεικτική ανάλυση ανά κατηγορία της προγραμματισμένης χρήσης της Κοινοτικής Συνδρομής στο επίπεδο του Προγράμματος, σύμφωνα με τις προβλέψεις του Εφαρμοστικού Κανονισμού.

Στο άρθρο 11 και το Παράρτημα ΙΙ «Κατηγοριοποίηση της ενίσχυσης των Ταμείων 2007–2013» του Εφαρμοστικού Κανονισμού ορίζεται η απαιτούμενη, κατά την υποβολή του Προγράμματος, ενδεικτική ανάλυση της Κοινοτικής Συνδρομής κάθε ΕΠ σε τρεις διαστάσεις:

- A. ανά κατηγορία παρέμβασης (θέμα προτεραιότητας)
- B. ανά μορφή χρηματοδότησης
- Γ. ανά εδαφικό τύπο

Στο Παράρτημα ΙΙΙ της παρούσας Εγκυκλίου παρατίθεται το Παράρτημα ΙΙ του Εφαρμοστικού Κανονισμού «Κατηγοριοποίηση της ενίσχυσης των Ταμείων 2007–2013». Το Μέρος Α δίνει τη σχετική κωδικοποίηση ενώ το Μέρος Β παρουσιάζει τη μορφή που πρέπει να έχει η ενδεικτική αυτή ανάλυση για κάθε ΕΠ. Επισημαίνεται ότι η ελληνική μετάφραση του Εφαρμοστικού Κανονισμού είναι προσωρινή και ανεπίσημη.

Το σκέλος Α έχει ήδη ζητηθεί από τις ΟΣΠ στο πλαίσιο της 3^{ης} Εγκυκλίου με τη μορφή του Πίνακα 10, ο οποίος χρησίμευσε και για τον υπολογισμό της συμβολής των ΕΣΠΑ/ΕΠ στους στόχους της Λισαβόνας (earmarking). Στο σημείο αυτό, **απαιτείται επικαιροποίηση του Πίνακα 10**, με βάση τα νέα δεδομένα χρηματοδότησης των ΕΠ και τις επιμέρους συμφωνίες που προέκυψαν από τη διαβούλευση μεταξύ Υπουργείων / Περιφερειών.

Επιπλέον, οι **συντονίστριες ΟΣΠ καλούνται να καταρτίσουν και να συμπεριλάβουν στο 2^ο σχέδιο ΕΠ τούς, υποχρεωτικούς για την έγκριση του ΕΠ, Πίνακες 10α και 10β**, οι οποίοι θα παρέχουν την πληροφορία του σκέλους Β και Γ αντίστοιχα, σύμφωνα με τα υποδείγματα και την κωδικοποίηση του Εφαρμοστικού Κανονισμού.

Τέλος, υπενθυμίζεται η ανάγκη συμπλήρωσης και αποστολής του Πίνακα 9α, από όλα τα τομεακά ΕΠ, προκειμένου να αποτυπωθεί η, ενδεικτική έστω, περιφερειακή κατανομή του συνόλου των πόρων του ΕΣΠΑ, σύμφωνα και με τις απαιτήσεις της ΕΕ.

4.3 Έργα εθνικής εμβέλειας

Μία κατηγορία δράσεων που χρήζει ιδιαίτερης αντιμετώπισης στην επόμενη περίοδο είναι τα έργα εθνικής εμβέλειας και ειδικότερα οι οριζόντιου τύπου παρεμβάσεις που έχουν άμεση ή έμμεση επίπτωση σε όλη τη χώρα. Συνήθως επιβαρύνουν μία κεντρική ή περιφερειακή δομή (υποδομή του έργου) που εξυπηρετεί και τις υπόλοιπες Περιφέρειες της χώρας με φυσικά ή/και άυλα αποτελέσματα (παρατηρητήρια, ενεργειακοί εφοδιασμοί, βάσεις δεδομένων² κλπ).

Ωστόσο, σύμφωνα με τις απαιτήσεις του Κανονισμού 1083/06 για τήρηση των κατανομών ανά στόχο και τύπο Περιφερειών, τα έργα αυτά (εκτός ελαχίστων εξαιρέσεων) πρέπει να χωροθετηθούν και κατά συνέπεια να «χρεωθούν» στις 13 Περιφέρειες, σύμφωνα με προκαθορισμένα κριτήρια χωροθέτησης, που το ΥΠΟΙΟ διαπραγματεύεται στη φάση αυτή με την ΕΕ.

Η εγγενής πολυπλοκότητα διαχείρισης των έργων εθνικής εμβέλειας, θα αντιμετωπιστεί με τη διαδικασία της εκχώρησης, που απαιτεί τον ορθό χρηματοδοτικό προγραμματισμό των εν λόγω έργων γιατί σε άλλη περίπτωση υπάρχει σοβαρός κίνδυνος συστημικής ανεπάρκειας και απώλειας πόρων.

² Πχ. Εκσυγχρονισμός του TAXIS: ενώ επιβαρύνεται το ΠΕΠ Αττικής μιας και οι εγκαταστάσεις του νέου εξοπλισμού και του νέου software θα γίνουν στην Αττική, το σύστημα θα εξυπηρετεί τις εφορίες όλης της χώρας.)

Ως εκ τούτου, τα τομεακά ΕΠ, που προβλέπεται να έχουν τέτοιου είδους έργα στη νέα περίοδο, καλούνται να αποστείλουν λίστα των έργων αυτών στην οποία να παρουσιάζονται:

1. το είδος του έργου
2. ο συνολικός του προϋπολογισμός σε ΔΔ.
3. η κεντρική δομή που επιβαρύνεται χρηματοδοτικά
4. η κατανομή του Π/Υ του έργου στις Περιφέρειες με βάση τα κριτήρια που έχουν χρησιμοποιηθεί στον έως τώρα σχεδιασμό (να περιγραφούν τα κριτήρια)
5. η εκτίμηση διάρκειας υλοποίησής του σε έτη

4.4 Ειδικές προβλέψεις για τις μεταβατικές Περιφέρειες

Σε συνέχεια του ορισμού των κατανομών της Κοινοτικής Συνδρομής στις 5 Περιφέρειες μεταβατικής στήριξης στο πλαίσιο των 3 ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ (βλ. Κεφ. 3.1) είναι απαραίτητο να γίνουν οι εξής επισημάνσεις:

- Ως προς την εσωτερική διάρθρωση των ΕΠ σε άξονες προτεραιότητας, τα 3 ΕΠ ΕΚΤ θα έχουν θεματικούς άξονες προτεραιότητας που θα επαναλαμβάνονται για κάθε μία από τις τρεις κατηγορίες Περιφερειών (αμιγής στόχος 1, στατιστική σύγκλιση, σταδιακή είσοδος), όπως είχε άλλωστε προβλεφθεί από την 3η Εγκύκλιο, Κεφ. 5.2.2, υποσ. 15.
- Η πρόβλεψη της 3ης Εγκυκλίου (Κεφ. 5.2.3) για μειωμένο ποσοστό συγχρηματοδότησης των Περιφερειών σταδιακής εισόδου (phasing in) εξακολουθεί να ισχύει και αφορά τόσο το σκέλος ΕΤΠΑ (ΠΕΠ) όσο και το σκέλος ΕΚΤ (3 ΕΠ). Έτσι, οι συντονίστριες ΟΣΠ των 3 ΕΠ ΕΚΤ οφείλουν να λάβουν υπόψη τους την πρόβλεψη αυτή κατά την κατάρτιση των χρηματοδοτικών πινάκων του ΕΠ.

Επιλέον, καλούνται οι ΟΣΠ των ΕΠ, που περιλαμβάνουν πιστώσεις Στόχου 2 (phasing in), να εξετάσουν τη δυνατότητα χρήσης μειούμενου, στα χρόνια, ποσοστού συγχρηματοδότησης για τους σχετικούς άξονες, προκειμένου να εξομαλυνθεί η ραγδαία αποκλιμάκωση της Κοινοτικής Συνδρομής, όπως είχε άλλωστε προβλεφθεί από την 3^η Εγκύκλιο, Κεφ. 5.2.3.

5. ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ ΓΙΑ ΑΛΛΑ ΘΕΜΑΤΑ

5.1 Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής

Με βάση τα όσα αναφέρθηκαν στην 3^η Εγκύκλιο για την κατάρτιση των ΕΠ 2007-2013, οι δράσεις Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής (πρώην Τεχνικής Βοήθειας), θα χρηματοδοτηθούν από το νέο ΕΠ «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής» αλλά και στο πλαίσιο κάθε ΕΠ.

Η περιγραφή των δράσεων θα γίνει βάσει των όσων προβλέπονται στους νέους Κανονισμούς. Τα άρθρα που αναφέρονται στις δράσεις Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής (Τεχνική Βοήθεια) που δύνανται να συγχρηματοδοτηθούν από τα Ταμεία είναι: άρθρο 46 του Γενικού Κανονισμού 1083/06, άρθρο 3 του Κανονισμού ΕΤΠΑ 1080/06 και άρθρο 9 του Κανονισμού ΕΚΤ 1081/06.

5.1.1 Χρηματοδότηση

- Το ύψος της Κοινοτικής Συνδρομής για δράσεις Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής σε κάθε ΕΠ (εκτός των ΕΠ του Στόχου 3) **δεν μπορεί να υπερβαίνει το 2%** της συνολικής Κοινοτικής Συνδρομής του ΕΠ.

- **Στις Περιφέρειες phasing in (Στερεά Ελλάδα, Νότιο Αιγαίο) δράσεις Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής θα χρηματοδοτηθούν τόσο από τα αντίστοιχα ΠΕΠ όσα και από τα τομεακά ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ (και ΟΧΙ ΜΟΝΟ ΑΠΟ ΑΜΙΓΩΣ ΕΘΝΙΚΟΥΣ ΠΟΡΟΥΣ, όπως είχε αναφερθεί στην 3η Εγκύκλιο).**

- Δράσεις Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής (Τεχνικής Βοήθειας) για την προπαρασκευή, διαχείριση, παρακολούθηση, αξιολόγηση, πληροφόρηση και έλεγχο των ΕΠ, καθώς και για την ενίσχυση της διοικητικής ικανότητας για την υλοποίηση των Ταμείων (άρθρο 46/Καν.1083), **μπορούν να συγχρηματοδοτηθούν από τα Διαρθρωτικά Ταμεία και από το Ταμείο Συνοχής.**

5.1.2 Εσωτερική διάρθρωση των ΕΠ σε Άξονες Προτεραιότητας «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής»

Λόγω των ανώτατων ορίων που θέτει ο Κανονισμός (ΕΚ) 1083/2006-άρθρο 46 για δράσεις τεχνικής βοήθειας και για τη διευκόλυνση της επαλήθευσης των χρηματοδοτικών αυτών ορίων, **θα πρέπει σε όλα τα ΕΠ οι δράσεις «Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής» να αποτελούν ξεχωριστό Άξονα Προτεραιότητας.**

Αναλυτικότερα:

- Τα τομεακά ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΤΠΑ θα έχουν ένα διακριτό Άξονα Προτεραιότητας «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (ΕΤΠΑ)». Στα ΕΠ «Περιβάλλον - Αειφόρος Ανάπτυξη» και «Ενίσχυση της Προσπελασιμότητας» εάν και το Ταμείο Συνοχής συγχρηματοδοτεί δράσεις Τεχνικής Υποστήριξης Εφαρμογής θα υπάρχει ξεχωριστός Α.Π. «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής (Ταμείο Συνοχής)».
- Τα Τομεακά ΕΠ που συγχρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ θα έχουν τρεις (3) διακριτούς Άξονες Προτεραιότητας «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής». Έναν Α.Π. για τις 8 Περιφέρειες αμιγούς στόχου σύγκλισης, έναν Α.Π. για τις Περιφέρειες phasing out και έναν Α.Π. για τις Περιφέρειες phasing in.
- Τα ΠΕΠ θα έχουν διακριτούς, ανά Στόχο, Άξονες Προτεραιότητας «Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής»: έναν Α.Π. για τις Περιφέρειες αμιγούς στόχου σύγκλισης και phasing out και έναν Α.Π. για τις Περιφέρειες phasing in.

5.2 Ειδικές κατευθύνσεις για τους δείκτες

Για την παρακολούθηση και αξιολόγηση του ΕΠ, απαιτείται η απεικόνιση των κυριότερων παρεμβάσεων και αποτελεσμάτων του μέσω ενός συστήματος κατάλληλων δεικτών.

Σύμφωνα με τον Κανονισμό, απαίτηση υπάρχει για δείκτες εκροών και αποτελέσματος, χωρίς όμως αυτό να αναιρεί τη δυνατότητα χρήσης δεικτών επιπτώσεων. Όπου χρησιμοποιηθούν δείκτες επιπτώσεων, θα πρέπει να διατυπώνεται αναλυτικά και με ακρίβεια η μεθοδολογία που θα ακολουθηθεί για την παρακολούθηση και μέτρηση των δεικτών.

Η καταλληλότητα των δεικτών ενός ΕΠ κρίνεται από την ταυτόχρονη ικανοποίηση των ακόλουθων κριτηρίων :

- να είναι αντιπροσωπευτικοί των κύριων στόχων και προτεραιοτήτων που έχουν τεθεί,
- να είναι μετρήσιμοι στο πλαίσιο της προγραμματικής περιόδου αναφοράς ως τιμές βάσης και τιμές στόχου,
- οι τιμές – στόχοι τους να μπορούν να επιτευχθούν με τους οικονομικούς πόρους που διατίθενται στις διάφορες προτεραιότητες μέσω των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και
- αυτοί οι δείκτες και οι τιμές – στόχοι τους να μπορούν να αποτελέσουν τη βάση για την παρακολούθηση και την αξιολόγηση της υλοποίησης του Προγράμματος.

Βασική προϋπόθεση αποτελεί, βέβαια, ο σαφής ορισμός των δεικτών με εξειδίκευση των παραμέτρων που τους προσδιορίζουν (σαφής προσδιορισμός της δραστηριότητας / παρέμβασης που μετρούν, του πεδίου αναφοράς των στόχων, της μονάδας μέτρησης, ορισμός της τιμής-βάσης από αξιόπιστες και επαρκείς πηγές, μεθοδολογία ποσοτικοποίησης με χρήση ενδεχομένως μέσου μοναδιαίου κόστους, καθώς και μεθοδολογία / παραδοχές υπολογισμού), ώστε να μην υπάρχουν ερωτηματικά για το τι ακριβώς μετράει ο δείκτης.

Οι δείκτες προσδιορίζονται σε επίπεδο Άξονα Προτεραιότητας και αφορούν στο σύνολο του Προγράμματος. Δεδομένης της αρχής της αναλογικότητας, ποσοτικοποιούνται οι στόχοι με τη μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα και ως εκ τούτου, οι δείκτες θα πρέπει να είναι λίγοι και αντιπροσωπευτικοί των κυριότερων δράσεων. Προτείνεται οι δείκτες να είναι συγκεντρωτικοί, π.χ. ο δείκτης «υποδομές πρωτοβάθμιας φροντίδας» να μετρήσει τόσο τις υποδομές υγείας όσο και της κοινωνικής αλληλεγγύης. Ενδέχεται ο κάθε δείκτης εκρών ή αποτελέσματος να αναφέρεται σε παραπάνω από μια κατηγορία παρέμβασης, απαιτείται, όμως, να αναφέρονται όλες οι κατηγορίες που συνδράμουν στο δείκτη αυτό.

Ο κατάλογος των δεικτών που ακολουθεί αποτελείται από δείκτες εκρών και αποτελέσματος και περιλαμβάνει και όλους τους δείκτες που έχουν περιληφθεί στο ΕΣΠΑ. Αυτό σημαίνει ότι, τα ΕΠ που έχουν αντίστοιχες δράσεις θα πρέπει υποχρεωτικά να χρησιμοποιήσουν και να ποσοτικοποιήσουν τους δείκτες αυτούς. Στην περίπτωση που χρηματοδοτείται ίδιου τύπου δράση από ΠΕΠ και Τομεακό Πρόγραμμα, θα πρέπει να αποφασισθεί η επιλογή ενός τύπου δείκτη με μεταξύ τους συνεργασία, έτσι ώστε να αθροίζονται και σε επίπεδο ΕΣΠΑ. Ο κατάλογος των δεικτών δεν είναι περιοριστικός και μπορούν να προστεθούν και άλλοι, οι οποίοι όμως να πληρούν τα προαναφερόμενα κριτήρια.

Στα ΠΕΠ, οι δείκτες που θα χρησιμοποιηθούν θα πρέπει να είναι ίδιοι για τους Άξονες Προτεραιότητας που αναφέρονται σε συγκεκριμένες κατηγορίες δράσεων π.χ. για τους Άξονες Προτεραιότητας Α.Π. «Προσπελασιμότητα Δυτικής Ελλάδας», Α.Π. «Προσπελασιμότητα Πελοποννήσου», Α.Π. «Προσπελασιμότητα Ιονίων Νήσων», πρέπει να χρησιμοποιηθεί ο ίδιος δείκτης για να μετρηθεί η βελτίωση ή η κατασκευή της εθνικής οδοποιίας.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΣΗ	Αριθμός νέων επιχειρήσεων από προγράμματα επιδοτούμενα	Αριθμός	Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΣΥΕ 2003			Ως τιμή βάσης όλες τις υφιστάμενες επιχειρήσεις σε επίπεδο Περιφέρειας ή περιοχής προγράμματος. Η τιμή στόχος θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις προβλεπόμενες επιχειρήσεις που θα δημιουργηθούν στο πλαίσιο του Προγράμματος από όλα τα χρηματοδοτικά μέσα (πχ. Αναπτυξιακός Νόμος, Ενίσχυση ΜΜΕ, κ.λ.π.)
	Υφιστάμενες επιχειρήσεις που εκσυγχρονίζονται / αναβαθμίζονται	Αριθμός	Μητρώο Επιχειρήσεων ΕΣΥΕ 2003			Ως τιμή βάσης όλες τις υφιστάμενες επιχειρήσεις που είναι επιλέξιμες να χρηματοδοτηθούν για δράσεις εκσυγχρονισμού / αναβάθμισης σε επίπεδο Περιφέρειας ή περιοχής προγράμματος. Η τιμή στόχος θα πρέπει να περιλαμβάνει όλες τις προβλεπόμενες υφιστάμενες επιχειρήσεις που θα εκσυγχρονιστούν / αναβαθμιστούν στο πλαίσιο του Προγράμματος από όλα τα χρηματοδοτικά μέσα (πχ. Αναπτυξιακός Νόμος, Ενίσχυση ΜΜΕ, κ.λ.π.)
	Αριθμός νέων τουριστικών κλινών	Αριθμός	ΕΟΤ /2005			Ως τιμή βάσης νοούνται όλες οι κλίνες σε επίπεδο Περιφέρειας ή Προγράμματος ενώ στη τιμή στόχου συμπεριλαμβάνονται όλες οι νέες κλίνες που δημιουργούνται ανεξάρτητα από κατηγορία.
	Αριθμός τουριστικών κλινών που εκσυγχρονίζονται	Αριθμός	ΕΟΤ /2005			Μετρούνται όλες οι κλίνες για όλες τις κατηγορίες τουριστικών καταλυμάτων (π.χ. ξενοδοχειακές κλίνες, ενοικιαζόμενα δωμάτια, επιπλωμένες κατοικίες) και για όλες παρεμβάσεις που θα συγχρηματοδοτηθούν.
	Αριθμός εγκατάστασης υποδομών υποδοχής επιχειρήσεων που γίνονται παρεμβάσεις	Αριθμός	ΥΠΑΝ			Ο δείκτης αναφέρεται σε όλες τις υποδομές εγκατάστασης και υποδοχής επιχειρήσεων ΒΙΠΕ, ΒΕΠΕ, ΒΙΟΠΑ Τεχνολογικά Πάρκα κλ.π.

	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	Ποσοστό αύξησης των επιχειρήσεων	%				Για τον υπολογισμό της τιμής στόχου υπολογίζονται το σύνολο των προβλεπόμενων νέων επιχειρήσεων δια του συνόλου των υφιστάμενων επιχειρήσεων
	Ποσοστό υφιστάμενων ΜΜΕ που εκσυγχρονίζονται / βελτιώνονται	%				Για τον υπολογισμό της τιμής στόχου υπολογίζονται το σύνολο των προβλεπόμενων επιχειρήσεων που εκσυγχρονίζονται δια του συνόλου των υφιστάμενων επιχειρήσεων, αφαιρώντας τις επιχειρήσεις που αφορούν σε μη επιλέξιμες κατηγορίες (γεωργικά κ.λ.π.)
	Ποσοστό αύξησης των τουριστικών κλινών	%				Για τον υπολογισμό της τιμής στόχου υπολογίζονται το σύνολο των προβλεπόμενων νέων κλινών δια του συνόλου των υφιστάμενων κλινών
	Ποσοστό τουριστικών κλινών που εκσυγχρονίζονται	%				Για τον υπολογισμό της τιμής στόχου υπολογίζονται το σύνολο των προβλεπόμενων κλινών που εκσυγχρονίζονται δια του συνόλου των υφιστάμενων κλινών
	Ποσοστό εγκαταστάσεων υποδοχής επιχειρήσεων που εκσυγχρονίζονται / αναβαθμίζονται	%				Για τον υπολογισμό της τιμής στόχου υπολογίζονται το σύνολο της προβλεπόμενης δυναμικότητας των νέων χώρων δια του συνόλου των υφιστάμενης δυναμικότητας
	Νέες θέσεις απασχόλησης που δημιουργούνται από τις ΜΜΕ	Αριθμός				

ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΓΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΦΡΩΣΗ	Αριθμός επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα	Αριθμός	Στόχος 2006 Γ' ΚΠΣ			Τιμή βάσης αποτελεί ο αριθμός των επιχειρήσεων που συμμετέχουν σε ερευνητικά προγράμματα στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ ενώ τιμή στόχος αποτελούν οι επιχειρήσεις που θα συγχρηματοδοτηθούν για ερευνητικές δράσεις είτε μεμονωμένα είτε με συμπράξεις.
	Αριθμός Επιχειρήσεων ΤΠΕ που ενισχύονται*	Αριθμός	Παρατηρητήριο ΚτΠ			Τιμή βάσης αποτελεί ο αριθμός των επιχειρήσεων που ενισχύθηκαν στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ ενώ τιμή στόχος αποτελούν οι επιχειρήσεις που θα συγχρηματοδοτηθούν για αντίστοιχες δράσεις είτε μεμονωμένα είτε με συμπράξεις στο πλαίσιο της Δ' Προγραμματικής Περιόδου.
	Χρηματοδοτούμενα Επιχειρηματικά Σχέδια για Ευρυζωνικές Υπηρεσίες προς Πολίτες	Αριθμός	Παρατηρητήριο ΚτΠ			Ο δείκτης αναφέρεται στη δυνατότητα κάλυψης του πληθυσμού με υπηρεσίες ευρυζωνικής σύνδεσης.
	Χρηματοδοτούμενες Ευρυζωνικές Διασυνδέσεις για Σχολεία	Αριθμός	Παρατηρητήριο ΚτΠ			Ο δείκτης αναφέρεται στη σύνδεση των σχολείων με ευρυζωνικά δίκτυα.
	Αριθμός εκπαιδευτικού προσωπικού εκπαιδευμένο και πιστοποιημένο σε ICT	Αριθμός	Υπ. Παιδείας			Ο δείκτης αναφέρεται στον αριθμό των εκπαιδευτών που συμμετέχουν σε προγράμματα κατάρτισης σε ICT και πιστοποιούνται για την κατοχή των γνώσεων
	Αριθμός ερευνητών που συμμετέχουν σε προγράμματα διδακτορικής και post doc έρευνας	Αριθμός	Υπ. Παιδείας			

	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	Ποσοστό αύξησης των επιχειρήσεων ΤΠΕ	%				Για τον υπολογισμό της τιμής στόχου υπολογίζονται το σύνολο των προβλεπόμενων νέων επιχειρήσεων ΤΠΕ δια του συνόλου των υφιστάμενων επιχειρήσεων ΤΠΕ
	Ποσοστό των σχολείων συνδεδεμένων με ευρυζωνικά δίκτυα*	%				Για τον υπολογισμό της τιμής στόχου υπολογίζεται το σύνολο της προβλεπόμενης κάλυψης του γενικού πληθυσμού δια του συνόλου των υφιστάμενης κάλυψης
	Ποσοστό του πληθυσμού που εξυπηρετείται από χρηματοδοτούμενες ευρυζωνικές υπηρεσίες	%				Για τον υπολογισμό της τιμής στόχου υπολογίζεται το σύνολο των σχολείων που θα συνδεθούν με ευρυζωνικά δίκτυα δια του συνόλου των σχολείων
	Ποσοστό εκπαιδευτικού προσωπικού εκπαιδευμένο & πιστοποιημένο σε ICT	%				
	Ποσοστό αύξησης του αριθμού των ερευνητών που συμμετέχουν σε προγράμματα διδακτορικής και post-doc έρευνας	%				

ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΕΝΣΩΜΑΤΩΣΗ

	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΦΡΩΝ	Αριθμός ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	Αριθμός	Στόχος 2006 Γ' ΚΠΣ			Αναφέρεται σε όλες εκτός των ευπαθών τις πληθυσμιακές ομάδες ανέργων που τους προσφέρθηκε μια ευκαιρία (π.χ. κατάρτιση, συμβουλευτική, προώθηση στην απασχόληση) 6 μήνες από την εγγραφή τους στα Μητρώα Ανέργων
	Αριθμός ανέργων ευπαθών ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	Αριθμός	ΥΠΑΝ			Αναφέρεται στις ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες ανέργων που τους προσφέρθηκε μια ευκαιρία (π.χ. κατάρτιση, συμβουλευτική, προώθηση στην απασχόληση) 6 μήνες από την εγγραφή τους στα Μητρώα Ανέργων

	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	Ποσοστό των ανέργων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	%				Αναφέρεται σε όλες εκτός των ευπαθών τις πληθυσμιακές ομάδες ανέργων και για όλες τις κατηγορίες παρεμβάσεων (π.χ. κατάρτιση, συμβουλευτική, προώθηση στην απασχόληση)
	Ποσοστό των ανέργων ευπαθών ομάδων που ωφελούνται από ενεργητικές πολιτικές απασχόλησης	%				Αναφέρεται στις ευπαθείς πληθυσμιακές ομάδες ανέργων και για όλες τις κατηγορίες παρεμβάσεων (π.χ. κατάρτιση, συμβουλευτική, προώθηση στην απασχόληση)
	Ποσοστό ανέργων που ωφελήθηκαν από ενεργητικές πολιτικές και προωθήθηκαν στην απασχόληση	%				Αναφέρεται στο ποσοστό των ανέργων που ωφελήθηκαν από τις ενεργητικές πολιτικές και βρήκαν δουλειά.

ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ*

	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ
ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	Διείσδυση της συνεχιζόμενης επιμόρφωσης μεταξύ του πληθυσμού των δημοσίων υπαλλήλων	%				
	Πιστοποιημένη κατοχή βασικών δεξιοτήτων ΤΠΕ	%				

* Αφορά μόνο το Ε.Π. Θεσμικό Περιβάλλον

ΛΕΙΦΟΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΠΟΙΟΤΗΤΑ ΖΩΗΣ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΡΩΝ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ
	Αριθμός Νέων ΕΕΛ	Αριθμός	ΥΠΕΧΩΔΕ/2005			Τιμή βάσης ορίζεται ο αριθμός των ΕΕΛ σε επίπεδο Περιφέρειας/ Προγράμματος και τιμή στόχος ο αριθμός των ΕΕΛ που προβλέπεται να κατασκευαστούν
	Αριθμός ΕΕΛ που αναβαθμίζονται	Αριθμός	ΥΠΕΧΩΔΕ/2005			Τιμή βάσης ορίζεται ο αριθμός των ΕΕΛ σε επίπεδο Περιφέρειας/ Προγράμματος και τιμή στόχος ο αριθμός των ΕΕΛ που αναβαθμίζονται σε τριτοβάθμια επεξεργασία
	Αριθμός ΧΥΤΑ / ΧΥΤΥ που δημιουργούνται	Αριθμός	ΥΠΕΧΩΔΕ/2005			Τιμή βάσης ορίζεται ο αριθμός ΧΥΤΑ/ ΧΥΤΥ ανά Περιφέρεια/ Πρόγραμμα και τιμή στόχος ο προβλεπόμενος αριθμός ΧΥΤΑ/ ΧΥΤΥ που θα κατασκευαστούν
	Αριθμός περιοχών NATURA 2000 με φορείς και σχέδια διαχείρισης	Αριθμός	ΥΠΕΧΩΔΕ			Ο δείκτης μετρά μόνο τις περιοχές για τις οποίες εκπονούνται σχέδια διαχείρισης και συστήνονται οι φορείς διαχείρισης είναι σε λειτουργία
	Μήκος Αγωγού Φυσικού Αερίου					Ο δείκτης αναφέρεται στο μήκος του αγωγού αερίου που κατασκευάζεται με συγχρηματοδότηση στο πλαίσιο της Δ' Προγραμματικής Περιόδου
	Όγκος παραγόμενων αστικών στερεών αποβλήτων που ανακυκλώνονται	Τόνοι / έτος	ΥΠΕΧΩΔΕ/2005			Τιμή βάσης ορίζεται ο όγκος των παραγόμενων αστικών στερεών απορριμμάτων και στόχος η δυναμικότητα σε όγκο που προβλέπεται να ανακυκλώνεται. Δεν αφορά τα απορρίμματα που υπόκεινται σε σχέδια εναλλακτικής διαχείρισης.
	Υποδομές πρωτοβάθμιας φροντίδας	Αριθμός Μονάδων	Υπ. Υγείας /2006			Ο δείκτης αναφέρεται σε υποδομές υγείας και κοινωνικής αλληλεγγύης (πχ. Ιατρικά κέντρα, αγροτικά ιατρεία, προστατευόμενα διαμερίσματα κέντρα ανοικτής προστασίας κ.λ.π.)

Αριθμός νοσοκομειακών κλινών που δημιουργούνται / αναβαθμίζονται	Αριθμός	Υπ. Υγείας / 2006		Τόσο η τιμή βάσης όσο και η τιμή στόχου αναφέρονται στο σύνολο των κλινών (γενικών και ειδικών) που δημιουργούνται / αναβαθμίζονται στο πλαίσιο του Ε.Π.
Αριθμός σχεδίων ολοκληρωμένης αστικής ανάπτυξης	Αριθμός	Γ' ΚΠΣ		Ο δείκτης αναφέρεται στο σύνολο των σχεδίων για την αστική ανάπτυξη
Αριθμός μνημείων / αρχαιολογικών χώρων που αναδεικνύονται	Αριθμός	ΥΠΟ		

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ
	Πληθυσμός που εξυπηρετείται από Νέους ΕΕΛ	Ισοδύναμος πληθυσμός				
	Ποσοστό παραγόμενων λυμάτων που υπόκεινται σε τριτοβάθμια επεξεργασία	%				
	Ποσοστό των παραγόμενων αστικών στερεών αποβλήτων που διατίθεται σε ΧΥΤΑ / ΧΥΤΥ	%				
	% αστικών στερεών αποβλήτων που ανακυκλώνονται	%				
	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από μονάδες πρωτοβάθμιας φροντίδας	Αριθμός				
	% νοσοκομειακών κλινών που αναβαθμίζονται / δημιουργούνται	%				
	Εξυπηρετούμενος πληθυσμός από παρεμβάσεις ολοκληρωμένης αστικής	Αριθμός				

	ανάπτυξης					
	Ποσοστό περιοχών NATURA 2000 με φορείς και σχέδια διαχείρισης	%				
	Ποσοστό του πληθυσμού που καλύπτεται από φυσικό αέριο	%				
	Ποσοστό αύξησης επισκεπτών μνημείων αρχαιολογικών χώρων και μουσείων	%				

ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΙΜΟΤΗΤΑ

ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΚΦΡΩΝ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ
	Ολοκλήρωση κατασκευής αυτοκινητοδρόμων εντός TEN-T.	Χλμ	ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΟΑΛΛΑ			Ο δείκτης ορίζεται ως το συνολικό μήκος σε χλμ των αυτοκινητόδρομων ΔΟΔ που ολοκληρώνονται στο πλαίσιο του Ε.Π.
	Ολοκλήρωση κατασκευής αυτοκινητόδρομων εκτός TEN-T.	Χλμ	ΥΠΕΧΩΔΕ/ ΟΑΛΛΑ			
	Ολοκλήρωση κατασκευής Σιδηροδρομικής Γραμμής εντός TEN-T.	Χλμ	ΥΜΕ/ Πρόβλεψη 2008			Η τιμή στόχος αναφέρεται στα τμήματα του Αξονα Πάτρα- Αθήνα- Θεσσαλονίκη – Ειδομένη – Προμαχώνας
	Αναβάθμιση Σιδηροδρομικής Γραμμής εκτός TEN – T	Χλμ	ΥΜΕ / Πρόβλεψη 2008			Η τιμή στόχος αφορά στη σηματοδότηση/ αναβάθμιση τμημάτων του περιφερειακού σιδηροδρομικού δικτύου.
	Βελτίωση – κατασκευή εθνικής οδοποιίας	Χλμ	ΥΠΕΣΩΔΕ/ ΔΕΣΕ			Ο δείκτης ορίζεται ως το συνολικό μήκος σε χλμ. των οδικών τμημάτων του Εθνικού / Περιφερειακού Δικτύου που κατασκευάζονται ή αναβαθμίζονται ως προς τα γεωμετρικά τους χαρακτηριστικά. Για τον υπολογισμό του δείκτη προσμετράται το συνολικό μήκος κάθε ενός λειτουργικά αυτοτελούς ενιαίου οδικού τμήματος που κατασκευάζεται ή αναβαθμίζεται (μεταξύ διαδοχικών ή μη κόμβων).
	Βελτίωση κατασκευή οδών εκτός αυτοκινητόδρομων και εθνικής οδοποιίας	Χλμ	ΝΑ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ			Μπορεί να μπει επαρχιακό – διαδημοτικό δίκτυο. Όπως και παραπάνω με τη τιμή βάσης.
		Χλμ	ΥΠΕΧΩΔΕ/ Πρόβλεψη 2008			Ο δείκτης ορίζεται ως το συνολικό μήκος σε χλμ γραμμών σταθερής των μέσων σταθερής τροχιάς

Μήκος γραμμών μέσων μαζικής μεταφοράς σταθερής τροχιάς

(Μετρό – ΤΡΑΜ)						που ολοκληρώνονται (Μετρό- ΤΡΑΜ)
Νέα Εμπορευματικά Κέντρα	Αριθμός	ΥΜΕ				
Αριθμός λιμένων που αναβαθμίζονται	Αριθμός	ΥΕΝ				

ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΟΣ	ΔΕΙΚΤΗΣ	ΜΟΝΑΔΑ ΜΕΤΡΗΣΗΣ	ΠΗΓΗ /ΕΤΟΣ	ΤΙΜΗ ΒΑΣΗΣ	ΣΤΟΧΟΣ 2013	ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΕΙΚΤΗ
		Μείωση χρονοαπόστασης	Σε λεπτά			
	% αναβάθμισης οδικού δικτύου	%				Εφόσον χρησιμοποιηθεί ο δείκτης, μπορούν να διατυπωθεί ανά κατηγορία οδικού δικτύου (π.χ. εθνικό, επαρχιακό)
	% εκσυγχρονιζόμενης σιδηροδρομικής γραμμής εκτός ΤΕΝ	%				Ο δείκτης ορίζεται ως μήκος του δικτύου με αναβαθμίζεται ως προς το συνολικό μήκος του περιφερειακού σιδηροδρομικού δικτύου (εκτός ΤΕΝ)
	Πρόσθετος πληθυσμός με δυνατότητα πρόσβασης στα μέσα μαζικής μεταφοράς σταθερής τροχιάς	Αριθμός κατοίκων				Ο δείκτης ορίζεται ως ο πρόσθετος συνολικός πληθυσμός στον οποίο παρέχεται η δυνατότητα πρόσβασης πεζή στο δίκτυο μέσων σταθερής τροχιάς.
	Προσπελασιμότητα (Υπολογίζεται μόνο για τους αυτοκινητόδρομους)	Χλμ / ώρα				Ο δείκτης ορίζεται ως η Ισοδύναμη Ταχύτητα επί Ευθείας Γραμμής (ΙΤΕΓ) (Equivalent Straight-line Speed - ESS) (χλμ/ώρα) στο σύνολο των αυτοκινητοδρόμων και αντίστοιχα των νέων / αναβαθμιζόμενων οδών, που ολοκληρώνονται στο πλαίσιο του ΕΠ. Ο δείκτης υπολογίζεται ως το πηλίκο του αθροίσματος των αποστάσεων επί ευθείας γραμμής (αεροπορική απόσταση) των

κομβικών σημείων που συνδέουν τους οδικούς άξονες, δια του συνολικού απαιτούμενου χρόνου για τη διάνυση του πραγματικού μήκους των συνδέσμων των κομβικών σημείων με βάση τη μέγιστη λειτουργική ταχύτητα κυκλοφορίας κάθε συνδέσμου / οδικού τμήματος.

Ο δείκτης υπολογίζεται ξεχωριστά για τους αυτοκινητόδρομους και ξεχωριστά για τις νέες / αναβαθμιζόμενες οδούς.

5.3 Εκ των Προτέρων Αξιολόγηση των ΕΠ

Τα Επιχειρησιακά Προγράμματα (ΤΕΠ,ΠΕΠ) κατά την οριστική υποβολή τους στο ΥΠΟΙΟ θα πρέπει να συνοδεύονται από την **Τελική Έκθεση** της εκ των Προτέρων Αξιολόγησης. Η Τελική Έκθεση θα είναι πλήρης, με την εξαίρεση του κεφαλαίου που αφορά την ενσωμάτωση της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης στο ΤΕΠ/ ΠΕΠ.

5.4 Συνολικές Επιχορηγήσεις

Σύμφωνα με το άρθρο 42 παρ. 1 του Καν. 1083/06, «**το Κράτος Μέλος (ΚΜ) ή η Διαχειριστική Αρχή (ΔΑ) μπορεί να αναθέτει τη διαχείριση και την υλοποίηση μέρους επιχειρησιακού προγράμματος σε έναν ή περισσότερους ενδιάμεσους φορείς που ορίζονται από το ΚΜ ή τη ΔΑ, συμπεριλαμβανομένων των τοπικών αρχών, των περιφερειακών αναπτυξιακών φορέων ή των μη κυβερνητικών οργανώσεων σύμφωνα με τους όρους συμφωνίας που συνάπτεται μεταξύ του ΚΜ ή της ΔΑ και του εν λόγω φορέα**». Πρόκειται για το εργαλείο των Συνολικών Επιχορηγήσεων (ΣΕ) του οποίου η χρήση είναι **προαιρετική**, και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για λόγους κάλυψης εξειδικευμένων αναγκών, νομικής διευκόλυνσης, ή διαχειριστικής απλούστευσης. Η ΣΕ μπορεί για παράδειγμα να χρησιμοποιηθεί σε θέματα Αστικής Ανάπτυξης, στοχευμένων δράσεων ενίσχυσης επιχειρηματικότητας, ή ολοκληρωμένων παρεμβάσεων είτε σε τοπικό επίπεδο, είτε για δράσεις που στοχεύουν σε ειδικές – ευπαθείς ομάδες πληθυσμού. Έτσι, δράσεις όπως η πρωτοβουλία JEREMIE και JESSICA αποτελούν είδος ΣΕ.

Προκειμένου να γίνει χρήση του εργαλείου των ΣΕ, θα πρέπει να έχει γίνει σχετική πρόβλεψη στους αντίστοιχους άξονες προτεραιότητας των ΕΠ, ανάλογα με τις εκάστοτε ανάγκες. Στην περίπτωση αυτή, θα επιλεγούν οι Ενδιάμεσοι Φορείς (ΕΦ) διαχείρισης των ΣΕ, οι οποίοι και θα κληθούν να υπογράψουν συμφωνία με τις ΔΑ για την υλοποίηση του συγκεκριμένου μέρους του ΕΠ, σύμφωνα με τα άρθρα 42 παρ. 1 και 43 του Καν. 1083/06 και το άρθρο 12 του Εφαρμοστικού Κανονισμού.

Ο Ενδιάμεσος Φορέας διαχείρισης ΣΕ μπορεί να είναι νομικό πρόσωπο ιδιωτικού ή δημοσίου δικαίου (βλ. άρ. 2 παρ. 6 του Καν. 1083/06), και σύμφωνα με το άρ. 42 παρ. 2 του Καν. 1083/06 πρέπει να παρέχει εγγυήσεις για τη φερεγγυότητά του, τη διοικητική και οικονομική του ικανότητα καθώς και την εμπειρία στο σχετικό πεδίο της συγκεκριμένης ΣΕ, ενώ πρέπει κατά κανόνα να εδρεύει ή να εκπροσωπείται στην ή στις Περιφέρειες του ΕΠ.

Κατά την επιλογή του ΕΦ, πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη σημασία στην τήρηση των κανόνων δημοσίων συμβάσεων (εάν προβλέπεται αμοιβή για την εκτέλεση των καθηκόντων που αφορούν στη ΣΕ), και γενικότερα η όσο το δυνατόν μεγαλύτερη διαφάνεια. Ωστόσο, **δεν υπάρχει συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής ΕΦ, διότι εξαρτάται από το είδος του έργου και το εάν θα υπάρχει ή όχι αμοιβή. Σε περίπτωση που θα υπάρχει αμοιβή του ΕΦ πρέπει να προέρχεται από την Τεχνική Βοήθεια του ΕΠ** (άρ. 46 παρ.1 του Καν. 1083/06) και απαγορεύεται να προέρχεται από το ποσό που θα διατεθεί για τη ΣΕ (βλ. άρ. 80 του Καν. 1083/06).

Επισημαίνεται ότι σε κάθε περίπτωση, **την ευθύνη έναντι της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ως προς τις ΣΕ φέρει η ΔΑ και το ΚΜ** (άρ. 42 παρ. 1 και 59 παρ. 2 του Καν. 1083/06).

Το ΚΜ (σε αυτό το στάδιο όχι η ΔΑ), οφείλει να αναφέρει τους ΕΦ που έχει ήδη επιλέξει στις διατάξεις εφαρμογής (βλ. άρ. 37 παρ. 1, σημείο ζ). Σε περίπτωση που οι ΕΦ επιλεγούν στη συνέχεια, θα πρέπει να περιγραφούν είτε στα Συστήματα Διαχείρισης και Ελέγχου, είτε στις ετήσιες εκθέσεις.

Οι λοιπές υποχρεώσεις ως προς τις ΣΕ περιγράφονται στα άρ. 71 παρ. 1 του Καν. 1083/06 και άρ. 22 και παραρτήματα IV και XII του Εφαρμοστικού Κανονισμού.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι -Ειδικές κατευθύνσεις για τη χωρική διάσταση των
ΠΕΠ**

Από την αρχική επεξεργασία στο σύνολο των υποβληθέντων προσχεδίων ΠΕΠ εντοπίζονται αναφορές σε διάφορα τμήματα των επιμέρους Ενοτήτων τους (ανάλυση της υφιστάμενης κατάστασης, στρατηγική, άξονες προτεραιότητας) για θέματα που αφορούν στην ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών, των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία καθώς και των ορεινών-περιοχών με φυσικά μειονεκτήματα. Για λόγους συμβατότητας των κειμένων των ΠΕΠ τόσο με τις οδηγίες της Ε.Ε για την διάρθρωση των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων όσο και για λόγους αντιστοίχισης των Προγραμμάτων με το ΕΣΠΑ, προτείνεται να υπάρξουν ήσσονος σημασίας μεταβολές στη διάρθρωση των περιεχομένων των ΕΠ:

Ενότητα 1 - Ανάλυση της κατάστασης κατά την έναρξη της περιόδου προγραμματισμού.

Θα πρέπει να υπάρχει συγκεκριμένη υποενότητα που να αναφέρεται στην «χωρική» διάρθρωση του κάθε ΠΕΠ και των επιμέρους Περιφερειών, ακολουθώντας τη διάρθρωση της σχετικής ενότητας του ΕΣΠΑ (αστικά κέντρα, ορεινές περιοχές, νησιωτικές περιοχές, αγροτικές περιοχές, περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα).

Η αναφορά στα επιμέρους μεγέθη, με δεδομένη την τοπογραφία του Ελληνικού χώρου, είναι βέβαια δεδομένο ότι ενέχει κινδύνους διπλών αναφορών, αφού οι ορεινές περιοχές είναι αγροτικές περιοχές, όπως επίσης και ζητήματα ορισμών (τι δηλαδή θα ορισθεί ως αγροτική περιοχή και τι θα ορισθεί ως αστική).

Για την αποφυγή τέτοιων προβλημάτων προτείνεται η ακόλουθη προσέγγιση, με βάση τα στατιστικά στοιχεία:

- Για τις **ορεινές περιοχές** προτείνεται να γίνει μια συνοπτική αναφορά στη πληθυσμιακή διάρθρωση του πληθυσμού του ΠΕΠ συνολικά και της κάθε Περιφέρειας, που κατοικεί σε ορεινές, ημιορεινές και πεδινές περιοχές και αν είναι δυνατόν να παρατεθούν οι διαχρονικές μεταβολές πληθυσμού 1991,2001 (με στοιχεία ΕΣΥΕ). Στη συνέχεια, εάν δεν υπάρχουν άλλα επίσημα στατιστικά στοιχεία, μπορούν να αξιοποιηθούν στοιχεία από μελέτες που ήδη έχουν εκπονηθεί (π.χ σε αρκετές Περιφέρειες είχαν εκπονηθεί μελέτες για τους ορεινούς όγκους, μελέτες του χωροταξικού σχεδιασμού) και να γίνουν ποιοτικές αναφορές (π.χ «το σύνολο των Δήμων φθίνει πληθυσμιακά», «μεγάλο ποσοστό δασών και δασικών εκτάσεων», «υπάρχουν τάσεις ανάκαμψης λόγω της ανάπτυξης του Τουρισμού», «ανεπτυγμένη κτηνοτροφία»).

- Για τις **νησιωτικές περιοχές** εντοπίζονται δύο περιπτώσεις:

Η μία αναφέρεται στις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου και Νοτίου Αιγαίου (και εν μέρει των Ιονίων Νήσων), όπου μπορεί να αξιοποιηθεί το κείμενο του ΕΣΠΑ, να εμπλουτισθεί με συγκεκριμένα ποσοτικά στοιχεία και να αναδειχθεί η «διπλή» νησιωτικότητα, με αναφορά στη διαφορετική φύση και ένταση των προβλημάτων που αντιπετωπίζουν τα πολύ μικρά νησιά.

Για τις λοιπές ηπειρωτικές περιφέρειες, αρκεί μια μικρή αναφορά στον αριθμό των νησιών που έχουν και η αξιοποίηση των όποιων διαθέσιμων στατιστικών στοιχείων, που να αναδεικνύουν (εφόσον αναδεικνύουν) υστέρηση σε σχέση με το ηπειρωτικό τμήμα της περιφέρειας.

- **Περιοχές με φυσικά μειονεκτήματα:** η έννοια του φυσικού μειονεκτήματος περιορίζεται στις αραιοκατοικημένες και πολύ αραιοκατοικημένες περιοχές. Κατά περίπτωση και ανά περιφέρεια μπορεί να γίνεται αναφορά σε επίπεδο νομού σε αραιοκατοικημένες περιοχές - τουλάχιστον κάτω από 50 κατοίκους, ή σε πολύ αραιοκατοικημένες περιοχές. Σε περίπτωση που το σύνολο της περιφέρειας έχει πληθυσμιακή πυκνότητα κάτω των 50 κατοίκων ανά τετ. χλμ. ή υπάρχουν εκτεταμένες ζώνες με πολύ χαμηλές πληθυσμιακές πυκνότητες, σε συνδυασμό και με τις αναφορές που γίνονται για τις ορεινές περιοχές, προτείνεται να υπάρχει ειδική αναφορά στην ενότητα 1 του ΠΕΠ και να τονίζεται το χαρακτηριστικό αυτό.

- **Αγροτικές περιοχές/αλιευτικές περιοχές:**

Η αναφορά σε **περιοχές που εξαρτώνται από την αλιεία** θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με πολύ μεγάλη προσοχή, και μόνο εάν υπάρχουν σαφή στατιστικά

στοιχεία που να αναδεικνύουν υψηλό ποσοστό απασχόλησης στην αλιεία και καθοριστικό ρόλο της αλιείας στην τοπική οικονομία. Με δεδομένο ότι από το ΕΠΑΛ 2007-2013 προβλέπεται να υπάρξει συγκεκριμένη δράση για την προσέγγιση LEADER για την ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών και των περιοχών που εξαρτώνται από την αλιεία κρίνεται απαραίτητη η επικοινωνία-συντονισμός με την Ομάδα Σχεδιασμού του ΕΠΑΛ.

Για τις **αγροτικές περιοχές** μπορούν να αξιοποιηθούν τα ήδη υφιστάμενα στοιχεία που υπάρχουν στα ΠΕΠ (απασχόληση στο πρωτογενή τομέα διαχρονικά, συμμετοχή του ΑΕγεωργικούΠ στο τοπικό περιφερειακό προϊόν, δημογραφικές εξελίξεις/αγροτικός πληθυσμός διαχρονικά σε σχέση με τις μεταβολές πληθυσμού αγροτικών και αστικών περιοχών). Στη συνέχεια, ανάλογα με την περιφέρεια, μπορεί να γίνεται αναφορά σε συγκεκριμένες υποπεριοχές οι οποίες ενδέχεται να αντιμετωπίσουν αυξημένα προβλήματα λόγω διάρθρωσης των καλλιεργειών σε σχέση με την αναθεώρηση της ΚΑΠ. Ως βάση του κειμένου μπορεί να αξιοποιηθεί το σχετικό κεφάλαιο του ΕΣΠΑ, που περιλαμβάνει ποιοτικές αναφορές στην υστέρηση των αγροτικών περιοχών (γήρανση, μορφωτικό επίπεδο, χρήση διαδικτύου) και να ποσοτικοποιηθούν με βάση τα δεδομένα της περιφέρειας οι σχετικές αναφορές.

ΕΝΟΤΗΤΑ 2 – Η Αναπτυξιακή στρατηγική για την περίοδο 2007-2013

Στην ενότητα 2 του κάθε ΠΕΠ, μπορούν να αξιοποιηθούν κατάλληλα προσαρμοσμένες οι σχετικές αναφορές που υπάρχουν στο ΕΣΠΑ και να γίνουν οι ακόλουθες επισημάνσεις:

Ορεινές – Αγροτικές περιοχές:

- Αναφορά σε παρεμβάσεις για τη βελτίωση της προσπελασιμότητας, με σεβασμό στη διατήρηση του φυσικού περιβάλλοντος των ορεινών περιοχών για την ενίσχυση – ανάπτυξη ειδικών μορφών τουρισμού.
- Αναφορά ότι η επίλυση των τομεακών προβλημάτων που σχετίζονται με τον εκσυγχρονισμό των γεωργικών εκμεταλλεύσεων, την προώθηση-προβολή των γεωργικών προϊόντων, την ανάπτυξη της βιολογικής γεωργίας, τη μείωση των πιέσεων στο περιβάλλον από τη γεωργική δραστηριότητα, τη διαχείριση των αλιευτικών αποθεμάτων, την ανάπτυξη των υδατοκαλλιεργειών, θα προωθηθούν από το ΠΑΑ 2007-2013 και το ΕΠΑΛ 207-2013.
- Μέσω του ΕΤΠΑ θα χρηματοδοτηθούν έργα υποδομής διανομαρχιακού κυρίως χαρακτήρα και μεγάλου προϋπολογισμού στις αγροτικές και στις αλιευτικές περιοχές, ενώ ήσσονος σημασίας παρεμβάσεις που έχουν καινοτόμο χαρακτήρα και αφορούν στην ενίσχυση των σχέσεων μεταξύ αστικών και αγροτικών περιοχών αξιοποιώντας τη συνολική επιχορήγηση θα χρηματοδοτηθούν και μέσω των ΠΕΠ αλλά και μέσω των ΠΑΑ και ΕΠΑΛ, στη βάση της προσέγγισης LEADER.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ -Ειδικές οδηγίες που απορρέουν από τις
κατευθύνσεις της ΕΕ**

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει εκδώσει εγχειρίδιο (aide-memoire) προς τις υπηρεσίες της, όπου παρέχονται οδηγίες αναφορικά με την προγραμματική περίοδο 2007-2013, με βάση και τους σχετικούς κανονισμούς. Εκτιμώντας ότι είναι χρήσιμο να είναι ενήμερες οι ελληνικές αρχές για τον τρόπο με τον οποίο οι υπηρεσίες της ΕΕ θα αντιμετωπίσουν τα ζητήματα, το πλήρες κείμενο της ΕΕ έχει αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γ.Γ.Ε.Α. (http://www.ggea.gr/d_kps).

Επισημαίνεται ότι πρόκειται για **μια άτυπη διαδικασία** που στοχεύει στην υποστήριξη των ΟΣΠ για την κατάρτιση των ΕΠ αλλά και, στη συνέχεια, για τη διαπραγματεύσή τους με την Επιτροπή. Έτσι, στην παρούσα φάση, **οι ΟΣΠ καλούνται να συμβουλευτούν την Ενότητα 3** «Επιχειρησιακά Προγράμματα».

Το ΥΠΟΙΟ προχώρησε ήδη σε αποδελτίωση της Ενότητας 3, σε σχέση και με τα προβλεπόμενα από την Τεχνική Οδηγία υπ' αριθμ. 1 του ΥΠΟΙΟ (Δομή, περιεχόμενο και μεθοδολογία κατάρτισης των Επιχειρησιακών Προγραμμάτων 2007-2013). Στη συνέχεια ακολουθούν προσθήκες και ειδικές επισημάνσεις επί της Τεχνικής Οδηγίας υπ' αριθμ. 1 του ΥΠΟΙΟ, με διπλή αναφορά αφενός στο σχετικό κεφάλαιο της Ενότητας 3 του εγχειριδίου και αφετέρου στη σχετική σελίδα της Τεχνικής Οδηγίας (Κεφ. Χ.Χ.Χ, σελίδα Ψ).

Ανάλυση των περιφερειακών και/ή τοπικών ανισοτήτων και αναπτυξιακών αναγκών (κεφ 2.1.3 και σελ. 5 της Τεχνικής Οδηγίας) :

Η ανάλυση των περιφερειακών και/ή τοπικών ανισοτήτων και αναπτυξιακών αναγκών μπορεί να περιγράφεται / διαρθρώνεται με αντιστοίχιση σε 5 βασικές ενότητες. Εκτός αυτών που ήδη αναφέρονται στην τεχνική οδηγία, δηλ:

- Ανάγκες για τη **βελτίωση της ελκυστικότητας** των Περιφερειών και πόλεων,
- Ανάγκες για την **ενίσχυση της καινοτομίας, της επιχειρηματικότητας και ανάπτυξη της οικονομίας της γνώσης,**
- Ανάγκες και ανισότητες ως προς τη **δημιουργία περισσότερων και καλύτερων θέσεων εργασίας,**

η ανάλυση δύναται να αναφέρεται επιπλέον και:

- Στις ανάγκες ενίσχυσης της **χωρικής διάστασης της στρατηγικής** (spatial planning strategy), στον **χωροταξικό σχεδιασμό** και στην προώθηση πολυκεντρικής προσέγγισης, καθώς και στην βελτίωση των διασυνδέσεων αγροτικών και αστικών περιοχών με έμφαση στην ανάπτυξη μητροπολιτικών και αστικών περιοχών ως πόλων ανάπτυξης.
- Στις ανάγκες **βελτίωσης της διακυβέρνησης** των αναπτυξιακών παρεμβάσεων, με τη συμμετοχή όλων των φορέων, την προώθηση του ρόλου των τοπικών αρχών και την ενθάρρυνση καλών πρακτικών αναφορικά με το σχεδιασμό και τη διαχείριση.

Αποτελέσματα της Στρατηγικής Περιβαλλοντικής Εκτίμησης και κατάσταση όσον αφορά την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών (κεφ. 2.1.7, σελ. 6) :

Η ανάλυση αυτή θα περιέχει επιπλέον περιγραφή της κατάστασης αναφορικά με την **αρχή της μη διάκρισης** (άρθρο 16 του Γενικού Κανονισμού), κυρίως αναφορικά με τις ευκαιρίες πρόσβασης μειονοτήτων και **ευπαθών ομάδων** στην αγορά εργασίας, και στην διάσταση της **προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία.**

Ειδικές κατευθύνσεις για προγράμματα που χρηματοδοτούνται από το ΕΚΤ (σελ. 12) :

Η αναφορά αυτή της τεχνικής οδηγίας στο «2% των πόρων του ΕΚΤ» για τη **συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων** διαγράφεται, εφόσον η οριστική έκδοση του Καν. ΕΚΤ αναφέρεται πλέον στο «*κατάλληλο ποσοστό*».

Σύνοψη των πορισμάτων της εκ των προτέρων αξιολόγησης (κεφ. 2.2.4, σελ. 11):

Σύμφωνα με τις οδηγίες της Ε.Ε., θα πρέπει επιπλέον να περιλαμβάνεται πληροφόρηση αναφορικά με το που θα είναι διαθέσιμο το πλήρες κείμενο της αξιολόγησης του ΕΠ (σύμφωνα με το άρθρο 47.3 του Γενικού Κανονισμού).

Πρώθηση και ενσωμάτωση της ισότητας των φύλων και της ισότητας των ευκαιριών (κεφ 2.2.6, σελ.11)

Το σημείο αυτό θα πρέπει να αφορά επίσης στην περιγραφή του τρόπου με τον οποίο, μέσω του ΕΠ:

- θα προωθηθούν οι ίσες ευκαιρίες πρόσβασης **ευπαθών ομάδων** του πληθυσμού στην αγορά εργασίας.
- θα διασφαλιστεί η εφαρμογή της **αρχής της μη διάκρισης** (άρθρο 16 του Γενικού Κανονισμού), με ιδιαίτερη αναφορά στην προσβασιμότητα των Ατόμων με Αναπηρία. Σημειώνεται ότι για το σκοπό αυτό συστήνεται στο ΥΠΟΙΟ «**Τεχνική Επιτροπή για την ένταξη του κριτηρίου της προσβασιμότητας των ΑμεΑ και της αρχής της μη διάκρισης στο ΕΣΠΑ 2007-2013**», με τη συμμετοχή Υπηρεσιών του ΥΠΟΙΟ, των Υπουργείων που εμπλέκονται στο σχεδιασμό και υλοποίηση του ΕΣΠΑ καθώς και εκπροσώπων της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με ειδικές ανάγκες (ΕΣΑΕΑ).

Συνέργειες της στρατηγικής του ΕΠ με λοιπές Κοινοτικές, Εθνικές, Τομεακές και Περιφερειακές πολιτικές και άλλα ΕΠ :

Η ενότητα 2 του κάθε ΕΠ θα πρέπει να περιλαμβάνει αναλυτικότερη πληροφόρηση (με διακριτή υποενότητα) για την επισήμανση και **διασφάλιση συνεργειών της στρατηγικής του ΕΠ με λοιπές Κοινοτικές, Εθνικές, Τομεακές και Περιφερειακές πολιτικές και άλλα ΕΠ** (ειδικά στην περίπτωση όπου τα ζητήματα αυτά δεν αντιμετωπίζονται αναλυτικά στο ΕΣΠΑ).

Ρήτρα ευελιξίας του 10% ΕΚΤ/ΕΤΠΑ (κεφ. 2.3.3,σελ. 15):

Επισημαίνεται ότι για τους τομείς **αστικής ανάπτυξης** με συγχρηματοδότηση ΕΤΠΑ και **κοινωνικής ενσωμάτωσης** με συγχρηματοδότηση ΕΚΤ (σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 8 Καν. ΕΤΠΑ και 3.7 Καν. ΕΚΤ αντιστοίχως) η ρήτρα ευελιξίας δύναται να αυξηθεί σε ποσοστό 15% του άξονα προτεραιότητας.

Η χρήση της ανωτέρω ρήτρας θα παρακολουθείται προκειμένου να διασφαλισθεί η τήρηση των ορίων του 10%.

Αστική ανάπτυξη στα προγράμματα με συγχρηματοδότηση ΕΤΠΑ (κεφ. 2.3.7, σελ 16):

Οι άξονες προτεραιότητας που περιλαμβάνουν παρεμβάσεις αστικής ανάπτυξης μπορούν να αναφέρονται είτε σε κατάλογο των πόλεων που επελέγησαν καθώς και στις διαδικασίες επιμέρους ανάθεσης στις αρχές των πόλεων, είτε στα **κριτήρια** που θα χρησιμοποιηθούν για την επιλογή των πόλεων αυτών. Στην περίπτωση που επιλέγεται να διαμορφωθεί διακριτός άξονας προτεραιότητας στο ΕΠ για το ζήτημα αυτό, μπορεί να περιλαμβάνει :

- Ολοκληρωμένου χαρακτήρα παρεμβάσεις, είτε σε υποβαθμισμένες αστικές περιοχές είτε σε περιοχές με δυναμική πόλων ανάπτυξης (poles of development).
- Στοχευμένες παρεμβάσεις σε επιμέρους τομείς πολιτικής (thematic interventions) για τις περιοχές αυτές, όπως η πρώθηση φιλικών προς το περιβάλλον αστικών μεταφορών, η αξιοποίηση των πολιτιστικών και φυσικών πόρων τους, παρεμβάσεις στους τομείς ενέργειας, περιβάλλοντος κλπ.

Χρηματοδότηση (κεφ. 2.5, σελ.20):

Συνιστάται να συμπεριληφθεί επίσης συνοπτική αναφορά στην αναμενόμενη **χρήση κρατικών ενισχύσεων**, σε επίπεδο άξονα προτεραιότητας.

**ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙΙ - Κατηγοριοποίηση των κονδυλίων των Ταμείων³
για την περίοδο 2007-2013 (Παράρτημα ΙΙ
Εφαρμοστικού Κανονισμού, Μέρος Α & Β)**

³ Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, Ταμείο Συνοχής και Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο.

Μέρος Α: Κωδικοί ανά διάσταση**ΠΙΝΑΚΑΣ 8 - ΚΩΔΙΚΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ**

Κωδικός	Θέμα προτεραιότητας
	Έρευνα και τεχνολογική ανάπτυξη (Ε&ΤΑ), καινοτομία και επιχειρηματικότητα
01	Δραστηριότητες (Ε&ΤΑ) σε ερευνητικά κέντρα
02	Υποδομή (Ε&ΤΑ) (συμπεριλαμβανομένων των κτιρίων, των οργάνων και των δικτύων υπολογιστών μεγάλης ταχύτητας που συνδέουν ερευνητικά κέντρα) και κέντρα ικανότητας όσον αφορά συγκεκριμένες τεχνολογίες
03	Μεταφορά τεχνολογίας και βελτίωση των δικτύων συνεργασίας μεταξύ μικρομεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ), μεταξύ αυτών και άλλων επιχειρήσεων και πανεπιστημίων, ιδρυμάτων μεταδευτεροβάθμιας εκπαίδευσης κάθε τύπου, περιφερειακών αρχών, ερευνητικών κέντρων και επιστημονικών και τεχνολογικών πόλων (επιστημονικά και τεχνολογικά πάρκα, τεχνολόγοι κ.λπ.)
04	Βοήθεια προς την Ε&ΤΑ, ιδίως των ΜΜΕ (συμπεριλαμβανομένης της πρόσβασης σε υπηρεσίες Ε&ΤΑ ερευνητικών κέντρων)
05	Προηγμένες υπηρεσίες υποστήριξης για επιχειρήσεις και ομίλους επιχειρήσεων
06	Βοήθεια προς τις ΜΜΕ για την προώθηση φιλοπεριβαλλοντικών προϊόντων και διαδικασιών παραγωγής (εισαγωγή ουσιαστικού συστήματος περιβαλλοντικής διαχείρισης, υιοθέτηση και χρήση τεχνολογιών για την πρόληψη της ρύπανσης, ενσωμάτωση καθαρών τεχνολογιών στην παραγωγή της επιχείρησης)
07	Επενδύσεις σε επιχειρήσεις που συνδέονται άμεσα με την έρευνα και την καινοτομία (καινοτόμες τεχνολογίες, σύσταση νέων επιχειρήσεων από τα πανεπιστήμια, υφιστάμενα κέντρα και επιχειρήσεις Ε&ΤΑ κ.λπ.)
08	Άλλες επενδύσεις σε επιχειρήσεις
09	Άλλα μέτρα για την τόνωση της έρευνας και της καινοτομίας και της επιχειρηματικότητας των ΜΜΕ
	Κοινωνία της πληροφορίας
10	Υποδομή τηλεπικοινωνιών (συμπεριλαμβανομένων των ευρυζωνικών δικτύων)
11	Τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας (πρόσβαση, ασφάλεια, διαλειτουργικότητα, πρόληψη κινδύνου, έρευνα, καινοτομία, ηλεκτρονικό περιεχόμενο κ.λπ.)
12	Τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας [ΤΠΕ-ΔΕΔ (διευρωπαϊκό δίκτυο)]
13	Υπηρεσίες και εφαρμογές για τον πολίτη (ηλεκτρονική υγεία, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, ηλεκτρονική μάθηση, ηλεκτρονική ενσωμάτωση κ.λπ.)
14	Υπηρεσίες και εφαρμογές για ΜΜΕ (ηλεκτρονικό εμπόριο, εκπαίδευση και κατάρτιση, δικτύωση κ.λπ.)
15	Άλλα μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης των ΜΜΕ στις ΤΠΕ και την αποτελεσματική χρήση τους από τις ΜΜΕ
	Μεταφορές
16	Σιδηροδρομικό δίκτυο
17	Σιδηροδρομικό δίκτυο [διευρωπαϊκό δίκτυο μεταφορών (ΔΕΔ -Μ)]
18	Κινητός σιδηροδρομικός εξοπλισμός
19	Κινητός σιδηροδρομικός εξοπλισμός (ΔΕΔ -Μ)
20	Αυτοκινητόδρομοι
21	Αυτοκινητόδρομοι (ΔΕΔ -Μ)
22	Εθνικές οδοί
23	Περιφερειακές/τοπικές οδοί
24	Ποδηλατόδρομοι
25	Αστικές μεταφορές
26	Πολυτροπικές μεταφορές
27	Πολυτροπικές μεταφορές (ΔΕΔ -Μ)
28	Ευφυή συστήματα μεταφορών
29	Αερολιμένες
30	Λιμένες
31	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές (περιφερειακές και τοπικές)
32	Εσωτερικές πλωτές μεταφορές (ΔΕΔ -Μ)
	Ενέργεια
33	Ηλεκτρισμός
34	Ηλεκτρισμός (ΔΕΔ -Η)

35	Φυσικό αέριο
36	Φυσικό αέριο (ΔΕΔ -H)
37	Προϊόντα πετρελαίου
38	Προϊόντα πετρελαίου (ΔΕΔ -H)
39	Ανανεώσιμη ενέργεια: αιολική ενέργεια
40	Ανανεώσιμη ενέργεια: ηλιακή ενέργεια
41	Ανανεώσιμη ενέργεια: βιομάζα
42	Ανανεώσιμη ενέργεια: υδροηλεκτρική, γεωθερμική και άλλες μορφές ενέργειας
43	Ενεργειακή απόδοση, συμπαραγωγή, διαχείριση ενέργειας
Προστασία του περιβάλλοντος και πρόληψη κινδύνων	
44	Διαχείριση οικιακών και βιομηχανικών αποβλήτων
45	Διαχείριση και διανομή νερού (πόσιμο νερό)
46	Επεξεργασία νερού (λύματα)
47	Ποιότητα του αέρα
48	Ολοκληρωμένη πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης
49	Περιορισμός των κλιματικών αλλαγών και προσαρμογή σε αυτές
50	Αποκατάσταση βιομηχανικών χώρων και μολυσμένης γης
51	Πρώθηση της βιοποικιλότητας και της προστασίας της φύσης (συμπεριλαμβανομένων των περιοχών του Natura 2000)
52	Προαγωγή καθαρών αστικών μεταφορών
53	Πρόληψη κινδύνων (συμπεριλαμβανομένης της κατάρτισης και εφαρμογής σχεδίων και μέτρων για την πρόληψη και τη διαχείριση των φυσικών και των τεχνολογικών κινδύνων)
54	Άλλα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος και την πρόληψη κινδύνων Τουρισμός
55	Πρώθηση των φυσικών πόρων
56	Προστασία και ανάπτυξη της φυσικής κληρονομιάς
57	Άλλη βοήθεια για τη βελτίωση των τουριστικών υπηρεσιών
Πολιτισμός	
58	Προστασία και διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς
59	Ανάπτυξη πολιτιστικής υποδομής
60	Άλλη βοήθεια για τη βελτίωση των πολιτιστικών υπηρεσιών Αστική και αγροτική αναγέννηση
61	Ολοκληρωμένα σχέδια για την αστική και αγροτική αναγέννηση
Βελτίωση της προσαρμοστικότητας των εργαζομένων και των εταιρειών, των επιχειρήσεων και των επιχειρηματιών	
62	Ανάπτυξη συστημάτων και στρατηγικών διά βίου μάθησης στις επιχειρήσεις· παροχή κατάρτισης και υπηρεσιών στους εργαζομένους για τη βελτίωση της προσαρμοστικότητάς τους στις μεταβολές· προαγωγή της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας
63	Σχεδιασμός και διάδοση καινοτόμων και πιο παραγωγικών τρόπων οργάνωσης της εργασίας
64	Ανάπτυξη ειδικών υπηρεσιών για την απασχόληση, την κατάρτιση και τη στήριξη σε συνδυασμό με την αναδιάρθρωση κλάδων και επιχειρήσεων, και ανάπτυξη συστημάτων για την πρόβλεψη των οικονομικών μεταβολών και των μελλοντικών απαιτήσεων όσον αφορά θέσεις απασχόλησης και δεξιότητες
Βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και της βιωσιμότητας	
65	Εκσυγχρονισμός και ενίσχυση των θεσμικών δομών της αγοράς εργασίας
66	Υλοποίηση ενεργών και προληπτικών μέτρων στην αγορά εργασίας
67	Μέτρα για την ενθάρρυνση της ενεργού συμμετοχής του γηράσκοντος εργατικού δυναμικού και την παράταση του επαγγελματικού βίου
68	Στήριξη της αυτοαπασχόλησης και της σύστασης επιχειρήσεων
69	Μέτρα για τη βελτίωση της πρόσβασης στην απασχόληση και την αύξηση της διαρκούς συμμετοχής και προόδου των γυναικών στην απασχόληση, ώστε να μειωθεί ο διαχωρισμός με βάση το φύλο στην αγορά εργασίας, και για την εναρμόνιση εργασίας και ιδιωτικής ζωής, όπως π.χ. με την ευχερέστερη πρόσβαση στη φροντίδα παιδιών και εξαρτώμενων προσώπων
70	Ειδικές δράσεις για την αύξηση της συμμετοχής των μετακινούμενων εργαζομένων στην απασχόληση και, συνεπώς, για την ενίσχυση της κοινωνικής τους ενσωμάτωσης
Βελτίωση της κοινωνικής ενσωμάτωσης των λιγότερο ευνοημένων ατόμων	
71	Τρόποι για την ενσωμάτωση και την επανένταξη στην απασχόληση μειονεκτούντων ατόμων· καταπολέμηση των διακρίσεων κατά την πρόσβαση και την πρόοδο στην αγορά εργασίας και προαγωγή της αποδοχής της πολυμορφίας στο χώρο εργασίας
Βελτίωση του ανθρώπινου κεφαλαίου	

72	Σχεδιασμός, εισαγωγή και εφαρμογή μεταρρυθμίσεων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης με σκοπό την ανάπτυξη της απασχολησιμότητας, τη βελτίωση της σχέσης της αρχικής και της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας και την αναβάθμιση των προσόντων του προσωπικού κατάρτισης με στόχο μια οικονομία που να βασίζεται στη γνώση
73	Μέτρα για την αύξηση της συμμετοχής στη διά βίου εκπαίδευση και κατάρτιση, μεταξύ άλλων με τη λήψη μέτρων για τη μείωση του αριθμού των μαθητών που εγκαταλείπουν το σχολείο σε μικρή ηλικία και του διαχωρισμού βάσει του φύλου, και αύξηση της πρόσβασης στη βασική, επαγγελματική και τριτοβάθμια εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και της ποιότητάς τους
74	Ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα της έρευνας και της καινοτομίας, ιδίως μέσω των μεταπτυχιακών σπουδών και της εκπαίδευσης ερευνητών, και δραστηριότητες δικτύωσης μεταξύ πανεπιστημίων, ερευνητικών κέντρων και επιχειρήσεων
Επενδύσεις σε κοινωνικές υποδομές	
75	Υποδομές στον τομέα της εκπαίδευσης
76	Υποδομές στον τομέα της υγείας
77	Υποδομές στον τομέα της φροντίδας παιδιών
78	Υποδομές στον τομέα της στέγασης
79	Άλλες κοινωνικές υποδομές
Κινητοποίηση για μεταρρυθμίσεις στους τομείς της απασχόλησης και της ενσωμάτωσης	
80	Προώθηση συμπράξεων, συμφώνων και πρωτοβουλιών μέσω της δικτύωσης των ενδιαφερόμενων φορέων
Ενίσχυση της θεσμικής ικανότητας σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο	
81	Μηχανισμοί για τη βελτίωση των ορθών πρακτικών και του προγραμματικού σχεδιασμού, παρακολούθηση και αξιολόγηση σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο και δημιουργία ικανότητας όσον αφορά την εφαρμογή πολιτικών και προγραμμάτων
Μείωση του πρόσθετου κόστους που εμποδίζει την ανάπτυξη των ιδιαίτερα απομακρυσμένων περιφερειών	
82	Αντιστάθμιση τυχόν πρόσθετου κόστους λόγω ελλιπούς προσβασιμότητας και εδαφικού κατακερματισμού
83	Ειδικές δράσεις για την αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους που οφείλεται σε παράγοντες σχετιζόμενους με το μέγεθος της αγοράς
84	Ενίσχυση για την αντιστάθμιση του πρόσθετου κόστους που οφείλεται σε κλιματικές συνθήκες και δυσκολίες του γεωγραφικού τοπίου
Τεχνική βοήθεια	
85	Προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση, επιθεώρηση
86	Αξιολόγηση και μελέτες· ενημέρωση και επικοινωνία

ΠΙΝΑΚΑΣ 9 -ΚΩΔΙΚΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΜΟΡΦΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

Κωδικός	Μορφή χρηματοδότησης
01	Μη επιστρεπτέα ενίσχυση
02	Ενίσχυση (δάνειο, επιδότηση επιτοκίου, εγγυήσεις)
03	Επιχειρηματικά κεφάλαια (συμμετοχή, κεφάλαια επιχειρηματικού κινδύνου)
04	Άλλες μορφές χρηματοδότησης

ΠΙΝΑΚΑΣ 10 - ΚΩΔΙΚΟΙ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΔΑΦΙΚΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ

Κωδικός	Εδαφικός τύπος
01	Αστική περιοχή
02	Βουνά
03	Νησιά
04	Αραιοκατοικημένες και πολύ αραιοκατοικημένες περιοχές
05	Αγροτικές περιοχές (εκτός από βουνά, νησιά ή αραιοκατοικημένες και πολύ αραιοκατοικημένες περιοχές)
06	Πρώην εξωτερικά σύνορα της ΕΕ (μετά τις 30.4.2004)
07	Ιδιαίτερα απομακρυσμένη Περιφέρεια
08	Ζώνη διασυνοριακής συνεργασίας
09	Ζώνη διακρατικής συνεργασίας
10	Ζώνη διαπεριφερειακής συνεργασίας
00	Άνευ αντικειμένου

ΠΙΝΑΚΑΣ 11 - ΚΩΔΙΚΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

Κωδικός	Οικονομική δραστηριότητα⁴
01	Γεωργία, θήρα και δασοκομία
02	Αλιεία
03	Βιομηχανία τροφίμων και ποτών
04	Παραγωγή κλωστοϋφαντουργικών υλών και προϊόντων
05	Κατασκευή εξοπλισμού μεταφορών
06	Μη κατονομαζόμενες μεταποιητικές βιομηχανίες
07	Ορυχεία και λατομεία ενεργειακών προϊόντων
08	Παροχή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και ζεστού νερού
09	Συλλογή, καθαρισμός και διανομή νερού
10	Ταχυδρομεία και τηλεπικοινωνίες
11	Μεταφορές
12	Κατασκευές
13	Χονδρικό και λιανικό εμπόριο

⁴ Βασίζεται στη στατιστική ονοματολογία των οικονομικών δραστηριοτήτων στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα (NACE αναθ.1). Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 29/2002 της 19.12.2001 που τροποποιεί τον κανονισμό (ΕΟΚ) αριθ. 3037/90 της 9.10.1990.

14	Ξενοδοχεία και εστιατόρια
15	Ενδιάμεσοι χρηματοπιστωτικοί οργανισμοί
16	Διαχείριση ακίνητης περιουσίας, εκμίσθωση και επιχειρηματικές δραστηριότητες
17	Δημόσια διοίκηση
18	Εκπαίδευση
19	Δραστηριότητες για την υγεία του ανθρώπου
20	Κοινωνική εργασία, υπηρεσίες προς το κοινωνικό σύνολο, κοινωνικές και ατομικές υπηρεσίες
21	Δραστηριότητες που συνδέονται με το περιβάλλον
22	Άλλες μη κατονομαζόμενες υπηρεσίες
00	Άνευ αντικειμένου

ΠΙΝΑΚΑΣ 12 - ΚΩΔΙΚΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ

Κωδικός	Γεωγραφική περιοχή⁵
	Κωδικός της Περιφέρειας ή της περιοχής στην οποία τοποθετείται/υλοποιείται η πράξη (επίπεδο NUTS ⁶ ή άλλο, κατά περίπτωση, π.χ. διασυνοριακό, διακρατικό ή διαπεριφερειακό)

⁵ Πεδίο 4 του παραρτήματος ΙΙΙ Α.

⁶ Οι κωδικοί για τη διάσταση αυτή βρίσκονται στην ονοματολογία των εδαφικών στατιστικών μονάδων (NUTS), η οποία παρατίθεται στο παράρτημα του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1059/2003 της 26ης Μαΐου 2003, όπως τροποποιήθηκε με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1888/2005 της 26ης Οκτωβρίου 2005.

Μέρος Β: Ενδεικτική ανάλυση της Κοινωνικής Συνδρομής στο επιχειρησιακό πρόγραμμα ανά κατηγορία

Αριθμός αναφοράς της Επιτροπής: _____

Όνομασία του προγράμματος:

Ημερομηνία της τελευταίας απόφασης της Επιτροπής για το σχετικό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα:
 __/__/__

(σε ευρώ)		(σε ευρώ)		(σε ευρώ)	
Διάσταση 1		Διάσταση 2		Διάσταση 3	
Θέμα προτεραιότητας		Μορφή χρηματοδότησης		Εδαφικός τύπος	
Κωδικός	Ποσό	Κωδικός	Ποσό	Κωδικός	Ποσό
*	**	*	**	*	**
Σύνολο		Σύνολο		Σύνολο	

* Οι κατηγορίες θα πρέπει να είναι κωδικοποιημένες για κάθε διάσταση σύμφωνα με την τυποποιημένη ταξινόμηση.

** Εκτιμώμενο ποσό της Κοινωνικής Συνδρομής για κάθε κατηγορία.